

# KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XIX.

SOSNOWIEC,

WTOREK, 17 LIPCA 1928 ROKU.

Nr. 195.

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50.

Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza

20 groszy.

## Jak zginęła „Italja”.

Tragiczne przeżycia i okropne cierpienia rozbitków sterowca.

Warszawa, 16.7 (Tel. wł.) Donoszą z Moskwy, że dowódca „Krassina” kpt. Samojłowicz nadesłał następujący szczegółowy komunikat o katastrofie „Italji”.

Katastrofa ta nastąpiła w dniu 24 maja.

Sterowiec, pokryty lodem, zaczął spadać gondolą naprzód.

Wszyscy znajdujący się w gondoli zostali z niej wyrzuceni, poczem sama gondola oderwała się od sterowca.

Motorniczy został zabity, 6-ciu pozostałych przy życiu członków ekspedycji pogrzebało go wśród brył lodowych.

Balon nie obciążony gondolą, odleciał.

Pozostali dojrżeli unoszący się z balonu dym, na podstawie czego przypuszczali, że nastąpił tam wybuch, lub też że balon się zapalił.

Załoga przystąpiła do przedewszystkiem do zainstalowania stacji telegrafu bez drutu, za pomocą której udawało się jej chwycić fale, nie mogła jednak nadawać.

W dniu 30 maja Malmgren, Zappi i Marjano udali się w kierunku przylądka północnego w nadziei, że uda im się spotkać rybaków norweskich. Zabrali oni ze sobą żywności na miesiąc.

Wkrótce Malmgren złamał sobie, padając, lewe ramię, co mu jednak nie przeszkodziło zabić niedźwiedzia, którego napotkano na drodze.

Zappi opowiada, że podczas marszu grupa przechodziła okropne cierpienia.

Pływające kry ciągle odrywały się, unosząc ze sobą rozbitków.

Dnia 16 czerwca, o kilka mil na południe wschód od wyspy Brock, Malmgren oświadczył, iż nie jest w

możności iść dalej i prosił towarzyszy, sami kontynuowali wędrówkę i żeby zbrali ze sobą wszystkie zapasy.

Następnie Malmgren wygrzebał so-

bie w śniegu grób, w którym się położył, oddał towarzyszom swoją busolę, prosząc, aby przesłano ją jego matce.

Nastąpiło rozstanie.

Po 24 godzinach ciągłego krażenia rozbitki znaleźli się znowu o 100 mtr. od miejsca, gdzie pozostawili Malmgrena i dostrzegli, że podnosi się on.

Przypuszczano, że głód dodał niebezpieczeństwa do dalszej podróży, widząc ich jednak Malmgren krzyknął: „Idźcie, idźcie, może za cenę mojego życia uda się wam uratować”.

Rozbitkowie poszli więc dalej, przezwyciężając najstraszliwsze przeciwności.

O mile od wyspy Brock Marjano nagle oślepił, a jednocześnie wielka kra raz jeszcze uniosła na siebie rozbitków.

Porczas naszych peregrynacji, — mówi Zappi — dostrzegliśmy sześciokrotnie samoloty, unoszące się nad nami, na niewielkiej stosunkowo wysokości, nikt jednak nie dostrzegł nas, mimo dawanych przez nas sygnałów, z wyjątkiem Czuchnowskiego, który zniżył się i zatonął nad naszymi głowami kilka kół.

W ciągu dwunastu dni nie jedliśmy zupełnie nic.

Marjano był umierający, prosił on żeby po jego śmierci zabrać jego ciało na samolot, który nas wyratuje.

„Krassin” — zakończył Zappi — wybawił nas od niechybnej śmierci.

### Grupy Alessandri nie znaleziono.

Warszawa, 16-7. (Tel. wł.) Jak donoszą z Oslo, wiadomość, jakoby Amundsen został odnaleziony i wyratowany, jest nieprawdziwa.

W norweskich kołach urzędowych przez cały dzień wczorajszy i noc słamości, jakoby łamacz lodów „Malygin” rano się uzyskał potwierdzenie wiadoma południowy zachód od Ziemi Karola odnalazł Amundsen i dwóch jego to-

warzyszy z samolotu „Latham”.

Tymczasem tak rząd norweski, jak sowieckie i włoskie poselstwa nie otrzymały znikąd potwierdzenia tej wiadomości. Nawet wiadomości, jakoby grupa Alessandriego była wyratowana lub chociażby znaleziona, nie potwierdzają się.

Dotychczas nie znaleziono ani grupy Alessandriego, ani grupy Amundsen.

### Skąd powstała plotka.

Rzym, 16-7. (Tel. wł.) Rząd włoski stwierdza urzędowo, że informacje o odnalezieniu grupy balonowej „Italji”, stojącej pod dowództwem Alessandriego, polegają na pomylce.

Radjostacje na północy Europy niezrozumiały wymiany depeesz radjowych pomiędzy parowcem „Cita di Milano” a łamaczem lodów „Krassin”.

Gen. Nobile podawał z parowca „Cita

di Milano” przypuszczenie swe co do prawdopodobnego miejsca pobytu grupy balonowej.

Podслушujące rozmowę tę starje sąiednie zrozumiały, że chodzi o odnalezienie już tej grupy i wiadomość tę podały w świat, stąd więc pochodzą wiadomości o odnalezieniu grupy Alessandriego.

### „Krassin” zrezygnował z poszukiwania.

Warszawa, 16-7. (Tel. wł.) Ze Szpicbergu donoszą, że sowiecki łamacz lodów „Krassin” zaniechał dalszego poszukiwania grupy Alessandriego.

Parowiec znajduje się w powrotnej drodze w okolicy wyspy Brock, gdzie poszukuje zwłok Malmgrena.

### Wyjazd p. premiera ZAGRANICĘ.

Warszawa, 16.7 (AW) Jak się dowiadujemy p. premier Bartel zamierza przyspieszyć swój wyjazd zagranicę, który w takim razie nastąpi w dniu 19-go b. m.

### Prace nad projektem ZMIANY KONSTITUCJI.

Warszawa, 16.7 (AW) Jak się dowiadujemy prace komisji konstytucyjnej grupy parlamentarnej B. B. w skład której wchodzi prof. Jaworski, Estreicher, Bobrzyński i Makowski posunęły się znacznie naprzód i będą wkrótce ukończone.

### Marszałek Piłsudski W WARSZAWIE.

Warszawa, 16.7 (Tel. wł.) Wczoraj rana przybył marsz. Piłsudski, który bawił przez kilka godzin w Warszawie.

Po odbyciu szeregu konferencji w sprawach państwowych marsz. Piłsudski popołudniu powrócił do Sulejówka.

### Marsz. Daszyńskiego ZASTĘPUJE UKRAINEC.

Warszawa, 16.7 (Tel. wł.) Marszałek Sejmu, Daszyński, wyjechał wczoraj na urlop wypoczynkowy do Trenčina.

Powraca on do Warszawy w dniu 10 sierpnia.

W okresie jego nieobecności urzędującym marsz. będzie dr. Michał Hałaszyński (Ukrainiec).

## Straszna katastrofa i pożar pociągu. 11 osób zabitych lub spalonych.

TRAGICZNE SKUTKI NIEOPATRZ NEGO ZATRZYMANIA POCIĄGU.

Berlin, 16-7. (Tel. wł.) Wczoraj późnym wieczorem wydarzyła się w pobliżu Monachjum straszna katastrofa kolejowa.

W pociągu nadzwyczajnym, zdążającym do Augsburga, wkrótce po opuszczeniu dworca monachijskiego, ktoś wprowadził w ruch hamulec bezpieczeństwa. Pociąg natychmiast zatrzymano.

W chwili, gdy maszynista prowadzący pociąg i nadkonduktor z latarniami w ręku szli wzdłuż wagonów, celem sprawdzenia przyczyny zatrzymania pociągu, zwyczajny pociąg piespieszny najechał na tylne wagony pierwszego pociągu.

Dwa ostatnie wagony uległy zupełnie strzaskaniu.

Rozległy się straszne jęki i okrzyki przerażenia.

Obsługa pociągu ratunkowego, spowodowanego z Monachjum przystąpiła przy świetle reflektorów do rozcinania przy pomocy aparatów z tlenem pogiętych ścian wagonów, celem wydobywania znajdujących się tam pasażerów.

W czasie przecinania ścian w ostatnim wagonie zapalił się gaz świetlny,

uchodzący z popękanych rur i rozbitych zbiorników. Rozszedł się silny zapach gazu.

Wśród obsługi pociągu ratunkowego i tłumów ciekawych zapanowała panika, obawiano się wybuchu gazu, co też nastąpiło.

Tymczasem w palących się wagonach nadzwyczajnego pociągu ginęli pasażerowie wśród okropnych męczarni.

Wzwana z Monachjum straż pożarna po godzinnej akcji zdołała ogień stłumić, poczem dopiero przystąpiono do dalszej akcji ratunkowej.

Z rozbitych wagonów wydobyto 10 straszliwie popalonych i częściowo zgłonych zwłok. Zwłoki są zniekształcone nie do poznania, tak że z ofiar zdołano ustalić jedynie tożsamość 5 osób.

Jeden z pasażerów wyskoczył z okna wagonu ogarniętego pożarem i biegł naoslep z płonącym ubraniem, aż wreszcie padł. Odwieziony do szpitala w Monachjum zmarł.

Liczba ciężko rannych wynosi około 15. Lekkie rany i poparzenia odniosło kilkadziesiąt osób.

### Nowy zastępca szefa KANCELARJI CYWILNEJ.

Warszawa, 16.7 (AW) Zastępcą szefa kancelarii cywilnej p. Prezydenta Rzeczypospolitej, p. Stanisława Markowskiego, mianowany został p. Zygmunt Słowiński.

### 8 ofiar Wisły W JEDNYM DNIU.

Warszawa, 16.7 (Tel. wł.) W ciągu dnia wczorajszego z pośród licznej rzeszy osób kąpiących się na Wiśle utonęło 8 ludzi.

W kilkunastu wypadkach uratowano tonących przy pomocy dyżurnych posterunkowych policji.

### Wspaniały rekord POLSKIEJ PLYWACZKI.

Warszawa, 16.7 (Tel. wł.) Donoszą z Gdyni, że w niedzielę p. dr. Skowrońska przepłynęła zatokę Gdynską na przestrzeni z Gdyni do Helu a to w przeciągu 15 godzin.

### Ratunku!...

DZISIAJ ZNOWU UPAL.

Warszawa, 16.7 (Tel. wł.) Dziś słoneczna i upalna pogoda ogarnęła całą Europę, w szczególności w Polsce zachodniej temperatura wynosiła o godzinie 8-ej rano od 26 do 28 st w pozostałych okolicach kraju wahała się około 25 st. Tylko na wybrzeżu nadbałtyckim było 19 st.

W Warszawie o godzinie 8-ej rano było 26 st., o godzinie 10-ej temperatura podniosła się już do 30 st. W Zakopanem 25, Morskiem Oku 17, na Hali Gasienicowej 21.

Na jutro (17 b. m.) PIM przepowiada pogodę i unaj ze skłonnością do krótkotrwałych burz, głównie na zachodzie kraju, w górach i na wybrzeżu. Slabe wiatry miejscowe lub cisza.

W Niemczech temperatura wynosiła dziś o godzinie 8 rano od 25 — 28 st., we Francji około 25 st., we Włoszech od 28 — 30 st.

### Adwokat

Dr. JULJAN KOWALSKI

powrócił z wakacji

przyjmuje jak zwykle w godzinach urzędowych

przy ul. Tarasowej 8. 2

# Wizja wspaniałej przyszłości ojczyzny

Przemówienie Prezydenta Rzeczypospolitej o rozwoju Polski.

Dnia 15 b. m. w Wartkowicach przy pożegnalnym podwieczorku w zwanym i ostatnim dniu podróży na teren działalności centralnego Towarzystwa rolniczego, wygłosił p. Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki następujące przemówienie, zastrzegając się, że przemawia bez przygotowania szczerze i z sercem:

„Powiedziałem przed dwoma laty, że w Polsce będzie dobrze, musi być dobrze nie tylko dlatego, że tę Polskę ukochałem, ale na podstawie głębokiej obserwacji i ścisłego badania natury. Zawód mój wyrobił we mnie zmysł spostrzegawczy i tak jak badałem przebieg zjawisk w przyrodzie, tak obserwuję przebieg życia społecznego, gdyż są w tem duże analogie.

Polska jest krajem rolniczym i posiada przytem duże skarby mineralne, ale co najważniejsze ma olbrzymią potęgę uczucia. Podczas dwudziestoletniej mego tułaczkę na obczyźnie poznałem narody zachodnie i stwierdziłem, że żaden z nich nie ma tak potężnych uczuć jak Polacy. Te uczucia wyrażają się u nas zarówno w stosunkach rodzinnych, jak w miłości do kraju własnego, czy też wreszcie w ukochaniu przez rolnika ziemi przez niego uprawianej. Nawet uczucia religijne naszego ludu, które od wczesnej młodości miałem możność zaobserwować, są tak żywiołowe, że o jakimś interesie tułajmowym być nie może, podczas gdy na zachodzie uczucia te wydają mi się tak, jakby wynikały do pewnego stopnia z interesu. Mając te potężne uczucia, które nazywam energią psychiczną i te skarby naturalne wykazujemy szybkie tempo rozwoju i jeśli tak dalej pójdzie, to nie tylko dorównamy naszym sąsiadom, ale ich prześcignemy, bo takie jest prawo natury, że jeśli ktoś wykazuje szybszy postęp niż inni, to nie tylko ich dogoni, ale i musi przegonić. Historia uczy jak różne narody wysuwały się w różnych czasach w swoim rozwoju na pierwsze miejsce i mogą powiedzieć z całą stanowczością, że obecnie przyszedł taki czas dla Polski. Ścisłe obserwacje wykazują na podstawie liczb, że obecnie z pośród krajów Europy Polska w szybkości rozwoju kroczy na pierwszym miejscu. I już w niedalekiej przyszłości widzę czas, kiedy sąsiedzi nasi będą nas nie tylko podziwiać, ale i nam zazdrościć.

A spocząć się musimy, aby na tyle wzmacnić się gospodarczo, by naciski z zachodnich krajów więcej gospodarczo od nas zaawansowanych, nie mogły naszego rozwoju zahamować, względnie sparaliżować. Gdybyśmy pod tym względem byli pozostawieni sobie samym, bez najmniejszych nacisków z zewnątrz, wówczas kilka lat straconych nie odgrywałoby dla nas większej roli.

Tak mi ta przyszłość Polski wygląda, jednakowoż nie należy jej w ten sposób rozumieć, że to musi przyjść samo przez się, natomiast niezbędnym warunkiem do tego jest uciążliwa praca prowadzona z całą energią. Aby zaś ta praca była owocna, potrzeba kilku czynników, z których dwa są najważniejsze.

Pierwszym takim czynnikiem jest zgoda i jedność, gdyż jeżeli zgody nie będzie, nawet największe wysiłki nie dadzą pożądanych rezultatów. Wyobraźmy sobie n. p., że budujemy kościół i zaczynamy się przy tej budowie kłócić, a nawet bić. Jakżeby wyglądała ta budowa? Największym uczuciem jest miłość do matki; oż trzeba ojczyznę tak kochać, jak tę matkę rodzoną i jeśli takie dla niej życie będziemy uczucia, wtedy łatwo nam będzie o zgodę, oraz o wyrozumiałość dla tych, którzy mają swoje ideały i kochając ojczyznę innemi tylko, a miżeli my, drogami dążą do jej dobra. Oczywiście ludzi złych nie wolno szanować, gdyż temby się ich tylko wzmacniało. I ja również miałem chwile kiedy jakiś rzecz zdolną jest wyprowadzić i mnie z

równowagi. Mam jednak na to sposób niezawodny. Uprzytamniałem sobie mianowicie w takich momentach, czy ta namiętność, która we mnie powstała, da się pogodzić z uczuciem miłości tej najdroższej matki Polski, czy nie przyniesie jej szkody, a wtedy szybko mogą się opanować.

Drugim warunkiem to organizacja. Człowiek sam nigdy nie osiągnie tego, co może zrobić organizacja. Taką organizację dawną i zasobną, jaką jest Centralne Towarzystwo rolnicze, miałem możność poznać dokład

niej w czasie obecnego objazdu na podstawie rezultatów jej prac. Również miałem sposobność zetknąć się bliżej z jej prezesem Fudańkowskim i poznać go lepiej, a poznawszy, szanuję go jeszcze więcej niż dotychczas.

Dziękując panu prezesowi za zaproszenie i trudy, pomiesione wraz z jego współpracownikami, by mi to poznanie pracy C. T. R. ułatwić, życzę centralnemu Towarzystwu rolniczemu na ręce pana prezesa dalszego pomyślnego rozwoju.

## Uchwały zarządu „Wyzwolenia”

PRZECIWIW OGRANICZANIU SYSTEMU PARLAMENTARNEGO.

Warszawa, 16.7. (Tel. wł.) Odbiło się tu posiedzenie zarządu głównego stronnictwa „Wyzwolenia”, pod przewodnictwem wicemarszałka Woźnickiego.

Zarząd główny Wyzwolenia w uchwałach swoich przeciwstawił się próbom zmiany Konstytucji w kierunku ograniczenia systemu parlamentarnego, twierdząc, że takie są życzenia wsi polskiej, która nie zważa się przed walką o otrzymanie obecnym ustroju państwa.

Uchwały te występują również przeciw znanemu wywadowi marszałka Piłsudskiego.

## Zjazd przemysłowców naftowych

CELEM UKONSTYTUOWANIA SPÓKI NAFTOWEJ.

Warszawa, 16-7. (TW.) Dziś rozpoczęły się obrady trzydniowego zjazdu przemysłowców naftowych, mające na celu ukonstytuowanie wiertniczej spółki akcyjnej „Pionier”.

Obrady rozpoczęły się o godz. 11 przed południem w lokalu Związku rafinerów.

Tematem obrad było przygotowanie do jutrzejszego konstytucyjnego zebrania. Obradom przewodniczył prof. Pi-

łsudski. Imieniem tow. „Premier”, „Karpaty” oraz tow. akcyjnego „Nafta” występował gen. dyr. Hłasko.

Imieniem spółki „Galicja” dyr. Szulc, imieniem spółki „Limanowa” dyr. Sewer, „Jasło” reprezentował dr. Bigerman, „Standard Nobel” inż. dyr. Skibiński oraz imieniem syndykatu przemysłu naftowego występował p. Wygar.

## Jakaś nowa prowokacja sowiecka...

RZEKOME WSPÓLDZIAŁANIE MASONERJI Z WATYKANEM.

Warszawa, 16-7. (Tel. wł.) Z Moskwy donoszą, że organy GPU, wykryły szeroko rozgalezioną organizację antysowiecką, której centrum znajdowało się w Leningradzie.

Organizacja ta nosiła nazwę „Błękitna międzynarodówka” i posiadała charakter wybitnie masonski.

„Błękitna międzynarodówka” utrzymywała stosunki z angielskimi lożami masonskimi, z amerykańskim Ku-Klux Klanem i z faszystami włoskimi.

Kola sowieckie twierdzą, że organizacja ta, pomimo swego masonskiego charakteru utrzymywała ponadto kontakt z Watykanem i miała rzekomo otrzymywać instrukcje od kardynała

Gasparri, zaś środki finansowe od For-da i Rockefellera.

Głównym kierownikiem „Błękitnej międzynarodówki” był dr. praw Astromow, który jednocześnie pełnił obowiązki kierownika urzędu podatkowego w Petersburgu.

Do organizacji należała przeważnie była arystokracja oraz kilku członków petersburskiej Akademii umiejętności. „Błękitna międzynarodówka” była organizacją bardzo zakonspirowaną i rzekomo wysyłała wielokrotnie swoich przedstawicieli zagranicę.

Wszystkich członków organizacji aresztowano.

## Zgraja rozwyrzonych bolszewików

ZMASAKROWAŁA KUPCA ŻYDOWSKIEGO.

Warszawa, 16-7. (Tel. wł.) Z Moskwy donoszą: Na przedmieściu Moskwy przy ul. Wozdwiżeński Zaulek nr. 17 grupa rozwyrzonych bolszewików, zainicjując porachunki z pewnym kupcem żydowskim, napadła nań w chwili, kiedy wracał do domu, uwiązała linkę za szyję i po przewróceniu na ziemię, toczyła po nim ciężkie beczki.

Następnie doprowadzono kupca do plotu obok domu, tam przywiązano go i zaduszono.

## Zamach na Michajłowa

PO ZAMACHU NA PROTODGEROWA I ŁAZICZA?

Białogród, 16-7. (AW.) Śledztwo w sprawie zamachu na szefa policji Łazicza wykazało, że organizatorem zamachu był emigrant macedoński Jerzy Milkinow, przebywający stale w Zagrzebiu.

Milkinow utrzymywał ostatnimi czasy stosunki z kierownikiem komitetu macedońskiego Michajłowem i pozyskał go dla swej myśli zorganizowania zamachów przeciwko kierującym esohistosem jugosłowiańskim.

„Polityka” donosi z Sofji, że obiegają niepotwierdzone dotychczas pogłoski, że przywódca komitetu macedońskiego

Zgraja bolszewików, złożona z kilkudziesięciu osób, wyważyła następnie drzwi do mieszkania i rozpoczęła się orgia znęcania nad jego córkami.

Nad ranem bandyci zrabowali całe mienie nieszczęśliwej rodziny i spokojnie oddalili się.

Policja sowiecka odmówiła interwencji.

Ludność żydowska w Moskwie żyje w obawie przed ewentualnymi pogromami.

Michajłow został zamordowany.

Jak stwierdzono, Michajłow miał być organizatorem zamachu na Protodgerowa.

## Konsulat łotewski

W GDYNI.

Gdańsk, 16.7. (AW) Jk się dowiadujemy rząd łotewski powziął decyzję utworzenia konsulatu łotewskiego w Gdyni.

Dr med.

J. PUTERMAN

wyjechał.

## Echa śląskie.

**BUDOWA KATEDRY ŚLĄSKIEJ.** W niektórych piśmiach polskich pojawiła się tendencyjna wiadomość, że z pożyczki amerykańskiej dla województwa Śląskiego w wysokości 78 milj. zł., znaczna suma przeznaczona została na budowę katedry śląskiej. Otóż według planu, uchwalonego przez Śląską Radę wojewódzką, w myśl umowy z bankierami amerykańskimi, pożyczka ma iść na budowę dróg, szos, kolei, regulację rzek, budowę rzeźni, hal targowych i domów robotniczych. Z pożyczki tej na budowę katedry śląskiej żadna kwota nie została przeznaczona. Katedra będzie budowana bądź z normalnych funduszy wojewódzkich, bądź ze składek publicznych.

**TAJEMNICZY ZAMACH.** Dnia 15 b. m. bliżej nieznaną sprawcy wrzucili z ul. Bytomskiej w Nowej Wsi do ogrodu gospody p. Witalowej materiał wybuchowy, który eksplodował. Wskutek eksplozji nikt z ludzi nie doznał szwanku, ani też nie poniósł szkody materialnej. Policja zarządziła energiczne śledztwo, celem ujęcia sprawców.

## Wiadomości ze stolicy.

**ZAZALENIE NIEWAŻNOŚCI GEN. ŻYMIERSKIEGO.** Z Warszawy donoszą: Skazany przed kilku miesiącami za nadużycia gen. Żymierski wniósł w ostatnich czasach przez swego obrońcę adw. Stan. Szurleja zażalenie nieważności do Najwyższego Sądu wojskowego przeciw wyrokowi I instancji. Sprawa przeszła wobec tego do instancji kasacyjnej. Termin rozprawy w Najwyższym Sądzie wojskowym wyznaczony będzie na miesiąc jesienne.

**BÓJKA WOJNICZÓW Z KURNATOWSKIMI.** Na przystani Żeglugi parowej w Warszawie wychodzący z żoną z parostatku „Bajka” Radosław Wojnicz, słynny z rewelacji o urzędzie śledczym, został zaatakowany czynnie przez p. Marję Kurnatowską, żonę b. zastępcy nacz. urzędu śledczego. W obronie napadniętego stanęła jego żona, Irena, która uderzyła p. Kurnatowską parasolką tak silnie, iż złamała rączkę. Między obu paniami wywiązała się bójka. Tymczasem do p. Wojnicza podbiegli z łaskami dwaj synowie p. Kurnatowskiej, lecz dalszej awantury położył kres znajdujący się na miejscu zajścia komisarz policji.

**PRZYGOTOWANIA DO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI.** Przygotowania do obchodu święta dziesięciolecia niepodległości państwa polskiego zostały już w stolicy podjęte. W związku z tem władze administracyjne nakazały remont wszystkich domów na rynku Starego Miasta. Domy te będą pomalowane na jeden kolor. Stawcazy to odpowiadać tło dla projekowanej dekoracji i iluminacji Starego Miasta.

**BUDOWA NOWEGO MOSTU W WARSZAWIE.** Budowa nowego mostu u wylotu ul. Karowej rozpocznie się dopiero w przyszłym roku. Narazie odbywają się terenowe studia przygotowawcze na linii przyszłego mostu. Według przewidywań obliczeń, budowa ta ma kosztować od 5 do 7 milionów złotych. O ile fundusze te będą w porę asygnowane, most będzie wybudowany w ciągu 5 lat.

## Trudności wymiany

WIĘZNIÓW Z LITWĄ.

Warszawa, 16.7. (AW) Podjęte za pośrednictwem komitetu międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie, rokowania w sprawie wymiany więźniów pomiędzy Polską a Litwą natrafiły na szereg trudności technicznych.

Mimo, że Polska ma obecnie do wymiany około 40 więźniów, Litwa zaś około 20-tu, wymiany nie należy oczekiwać w czasie najbliższym.

# Lloyd George sięga znowu po władzę...

Anglja stoi obecnie — jak wiadomo — przededniem nowych wyborów do parlamentu. — Wszystkie stronnictwa angielskie, — a to zarówno konserwatyści, jak i przywódcy robotniczy z pod znaków Labour Party, — oraz także i liberali całą swoją obecną pracę skierowują na nadchodzące wybory i pod tym kątem kierują całą swą taktykę polityczną. — Stosunkowo najwyższą aktywność i energię w tym kierunku przejawia jednak liberali, — a zwłaszcza ich przywódca znany dotychczas w całym świecie politycznym, David Lloyd George. — Ten stary, lecz znany pelen jeszcze młodzieńczego temperamentu, polityk, którego przedostatnie wybory w Anglii na skutek klęski jego stronnictwa, zupełnie odsunęły z kierownictwa życia politycznego, — po przymusowym swym odpoczynku, — czyni obecnie wszystko, by partję liberalną uczynić znowu silnym stronnictwem w Anglii, by z liberalów uczynić znowu ciężar u wagi przy tworzeniu rządu angielskiego i w ten sposób dojść znowu do rządów i władzy.

Zmobilizował więc Lloyd George olbrzymie papitaly i przy ich pomocy utworzył silną organizację partji liberalnej w całej Anglii. — urządza liczne ludowe meetingi, na których Lloyd George osobiście przemawia, wygłaszając płomiennie perory o konieczności powrotu liberalów do rządów. Szczególnie silnie występuje Lloyd George przeciwko obecnemu rządowi konserwatystów, atakując poszczególne członków rządu zarówno za ich gospodarkę wewnętrzną, jak i też za politykę zagraniczną. — Nie brak również ataków na skrajnych przywódców robotniczych. — Lloyd George zamierza bowiem kadry liberalów powiększyć o bardziej uniarkowane sfery robotnicze, oraz o niezadowolone z rządów konserwatystów postępowe sfery mieszczańskie. Meetingi takie odbywają się, pod gołym niebem i organizowane są z wielką pompą i reklamą. Chodzi bowiem o to, by jaknajszersze masy o zbamienniści pomysłów Lloyd Georgea przekonać. Tak więc pracuje ekspremjer całą siłą pary, — za wszelką cenę chce bowiem wziąć w swe ręce niemożliwe skrzypce w Anglii i polityce ogólnie światowej.

W ostatnim czasie zdobył się Lloyd George na nowy silny krok propagandystyczny w kierunku przygotowań do walki o władzę. — Oto przywódca liberalów angielskich zwołał do Londynu ogólnoeuropejski kongres liberalów, aby wraz z nim obradować nad wzmocnieniem liberalizmu w całej Europie. Rzeczywistym celem zwołania kongresu była oczywiście chęć Lloyd Georgea usiłująca wzmocnić autorytet partji liberalnej w oczach wyborców angielskich i wyzorca, jak i silny wpływ i znaczenie mają ciągle jeszcze liberalowie angielscy w całej Europie. — Na zaproszenie więc L. Georgea przybyli do Londynu delegaci 12 państw europejskich. — Nie brakło oczywiście i przedstawicieli Polski. Polskich liberalów reprezentował poseł Lypacemicz, który na ogólnej konferencji wygłosił bardzo sympatycznie przyjęty referat o kwestjach agrarnych. — Na kongresie tym szczególnie silnie reprezentowani byli oczywiście Niemcy. — Niemcy bowiem najbardziej wyczekują powrotu L. Georgea do władzy, — pokładają bowiem w nim główne nadzieje na rewizję traktatu wersalskiego oraz zwolnienie się z pod ciężarów wojennych. — Jak to już zaznaczyłem kongres odbywał się z pełną pompą. — Przygotowano liczne, wspaniałe przyjęcia, o których prasa liberalna rozpisywała się szeroko i długo. A wszystko oczywiście tylko po to, by o liberalach jaknajwięcej mówiono, by L. Georgeowi przygotować jaknajsilniejszy grunt do powrotu na kierownicze stanowisko w Anglii.

Trudno w tej chwili przewidzieć, jakie będą rezultaty tej wyłożonej akcji L. Georgea. — Czy liberalom, którzy wiele sympatji w Anglii stracili, uda się znowu uzyskać popular-

ność w Anglii, czy uda im się odciągnąć część wyborców od konserwatystów i „labourzystów“, — to kwestja przyszłości. — L. George czyni jednak wszystko, by autorytet swój jaknajbardziej wzmocnić. — Polska nie ma wcale powodu, by L. Georgeowi życzyć zbyt wiele szczęścia w tych jego poczynieniach, powrót do władzy. L. George w czasie sprzeczania przez się rządów niejednokrotnie dawał się poznać jako otwarty wróg Polski. — Jemu ma Polska do zawdzięczenia utratę Warmji i Mazur, — jemu przypisać należy plebiscyt na G. Śląsku oraz „wolne miasto“ Gdańsk. — Po ustąpieniu ze rządów

dał się L. George również poznać jako szczerzy sympatyk Niemiec, popierając rewizjonistyczne żądania Niemiec odnośnie traktatu wersalskiego. — Obecny rząd konserwatystów w Anglii jest natomiast naogół przychylnie dla Polski usposobiony i w wielu zasadniczych kwestjach, poruszanych na terenie międzynarodowym staje po stronie interesów Polski. — L. Georgeowi możemy więc tylko życzyć, by dalej odpoczywał w swych posiadłościach ziemskich.

Czego życzą sobie wyborcy angielscy — pokażą już niedawne wybory. Stanisław Brzostowski.

## Życie ludzkie dla propagandy!

WRAŻENIA ŚWIADKA ROZPRAW W PROCESIE MOSKIEWSKIM. — DLACZEGO SKAZANO OBWINIONYCH. — CO UWYDATNIŁ PRZEBIEG ROZPRAWY. — DLACZEGO UWOLNIONO NIEMCÓW OD OSKARZENIA? — NIEPRZEBYTA PRZEPAŚĆ POMIĘDZY KOMUNIZMEM A KULTURĄ EUROPY.

(Korespondencja własna „Kurjera Zachodniego“).

Moskwa, lipiec 1928.

Wielka tragikomedia zainscenizowana przez czerwonych władców moskiewskich we wspaniałym pałacu dawnej Izby panów w Moskwie dobiegła końca. Agencje telegraficzne rozniósły na cały świat krwawe słowa epilogu, które brzmiały: 5 bezapelacyjnych wyroków śmierci, 6 wyroków śmierci z zamianą na 10-letnie więzienie, 54 wyroków, opiewających na kary od 1—10 lat więzienia... A czterech zaledwie oskarżonych wolnych! Oto pokłosie wielkiego procesu, który przez dwa miesiące toczył się w Moskwie przeciwko inżynierom z zagłębia Donieckiego, oskarżonym przez reżyserów komunistycznych o rzekoma kontrrewolucje...

Gdyby nie krew, która znowu poleła się w ciemnych kazamatkach krwawych katów, gdyby nie zniszczone życia ludzkie, które znowu zapelniało wstrętne lochy katorżnicze komunistycznych, aby tam wśród mroku i bezustannego cierpienia oddać może ostatnie tchnienie, gdyby nie ten krwawy rezultat, byłby cały proces moskiewski i jego przebieg godny zaiste jakiejś komedji kinowej, którą przedstawiła parodje sądu, procedury karnej i wymiaru sprawiedliwości.

Ale władzom z Kremla potrzebna była krew ludzka, potrzebny był epilog tragiczny! Trzeba było życia ludzkiego dla... propagandy! Straszliwe słowa, ale prawdziwe! Śmierć kilku istnień ludzkich potrzebna była władzom komunistycznym dla propagandy wewnętrznej, dla podtrzymania autorytetu władzy komunistycznej i dla odwrócenia uwagi szerokiego zbiedzonego mas rosyjskich od nędzy i głodu, który po nieudanych eksperymentach komunistycznych, zaznacza się na szerokich polach ziemi rosyjskiej coraz silniej.

Agitatorowie komunistyczni potrzebowali podstawy, aby w szeroki tłum głodnych, obdartych żebraków ludu rosyjskiego móc rzucić słowa: „Nie my odpowiadamy za waszą nędzę! Oto są winowajcy, których obecnie prowadzimy na śmierć i do lochów... Oni spowodowali wasze nieszczęście, oni uniemożliwili od budowę Rosji. Ale nam przemożnym i przewidującym obrońcom ludu, udało się sparaliżować te niebezpieczne zakusy i teraz po śmierci winnych nastąpią inne, lepsze czasy“. Do takich wystąpień potrzebowali agitatorowie podstawy...

I te jedynie względy zdecydowały o wyroku moskiewskim. Te — żadne inne! Bo cóż uwydatnił przebieg procesu? Kiedy słuchało się zeznań poszczególnych oskarżonych, gdy uwidaczniał się sposób prowadzenia śledztwa, nabierało się absolutnego wrażenia, że wszystkie te „zbrodnie“, na których oparł się akt oskarżenia, były dziełem prowokacji, świetnie zorganizowanej przez tajną policję sowiecką. Większość oskarżonych czyniła wrażenie ludzi, naciąganych przez przewrotnych szpicliów komunistycznych, ludzi nieświadomych, którzy przypadkiem dali się wciągnąć w robotę

o której istotnych celach nie wiedzieli, a z powodu której stanęli teraz przed sądem, oskarżeni o zdradę stanu. I występowałi teraz ci prowokatorowie przed sądem i rzucali wymuszone „wyszczególnienia i uwagi polityczne“ oskarżenia, obwiniając siebie i innych o zbrodnie kontrrewolucyjne. Oczywiście prowokatorowie mieli zapewnioną bezkarność, nieświątomych zaś wykonawców poprowadzono pod plot i do kazamat! Był to stary system policyjnych rządów dawnej Rosji, który komuniści zastosowali teraz z licznymi ulepszeniami.

Najbardziej charakterystycznym był chociażby wyrok wobec czterech inżynierów niemieckich, którzy również zasiedli na ławie oskarżonych. Trzej inżynierowie niemieccy zostali zupełnie od winy uwolnieni, nie dlatego jednak, że nie znaleźiono u nich winy, lecz jedynie z tego powodu, że bolszewicy na skutek licznych interwencji dyplomatycznych Niemiec, woleli nie narażać dotychczasowych dobrych stosunków pomiędzy Rosją a Niemcami. Skazano jedynie jednego inżyniera Badstiehera, lecz tylko formalnie, albowiem Badstieher w nagrodę ze swe zeznania, które obciążały innych, otrzymał zwolnienie z kary i odszkodowanie w postaci dobrze płatnego stanowiska w przemyśle sowieckim... Oto zatem nagroda dla prowokatora. Wynika z tego, że tylko względy natury politycznej zdecydowały zarówno o samym procesie, jak i o wyroku. Co do ostatecznego brzmienia wyroku toczyły się długie narady w kierowniczych kołach komunistycznych. Zastanawiano się długo, czy wystarczy tylko kilka wyroków śmierci, czy też wyroków tych ma być kilkanaście, a może kilkadziesiąt. Zdecydowano jednak ostatecznie, że pięć ofiar zupełnie zaspokoi potrzeby... komunistycznej propagandy!

Proces moskiewski był najbardziej prowokacyjnym procesem, jaki kiedykolwiek znała historia świata. Wstętem przejmowały już wszystkie przygotowania do tego procesu. Tysiące prowadzonych do sali rozpraw robotników, którym ze względów propagandowych placono specjalne diety za przysłuchiwanie się rozprawom, dalej trzaski aparatu filmowego, zdejmującego najbardziej wygodne momenty rozprawy, oraz instalacja mikrofonu radiowego na sali sądowej, aby móc płomiennie, agitacyjne perory prokuratora przekazywać w najodleglejsze zakątki imperjum komunistycznego, wszystkie te nieznanne w poważnym sądownictwie praktyki budziły już od samego początku niemiły zgrzyt i dawały właściwy wyraz całemu procesowi.

A gdy dla dopełnienia propagandy zapadł krwawy wyrok, wstręt spotęgował się i niewątpliwie stanie jako nieprzebyta barjera pomiędzy kulturą i cywilizacją Europy a barbarzyństwem czerwonych władców z Kremla...

K. P—ski.

## Polskie zabytki muzealne WRACAJĄ Z ROSJI DO POLSKI

Do ekspozytury warszawskiej delegacji polskiej w mieszanej komisji specjalnej w Leningradzie, nadeszły w tych dniach dwa transporty z mieniem muzealnym przez Zw. S. R. R. na podstawie układu generalnego z dnia 16 listopada 1927 roku.

Transport pierwszy zawiera: 10 armat zabytkowych, wywiezionych z różnych arsenali Rzeczypospolitej Polskiej w 1772 r. archiwum rolniczej stacji doświadczalnej w Bielnikoniach, ziemi Wileńskiej, ewakuowane do Rosji w 1915 r. oraz prywatne mienie kulturalno-zabytkowe.

Transport zaś drugi składa się z kolekcji monet i medali w ilości 11.597 sztuk, otrzymanych z Ermitazju w Petersburgu, w ekwilencje za gabinet numizmatyczny uniwersytetu Warszawskiego, skonfiskowany w 1851 r., rękopisy XVI w. z rosyjskiej biblioteki publicznej i obraz olejny na płótnie Greuse'a, pochodzący z gabinetu rycin uniwersytetu warszawskiego.

Wyżej wymienione mienie zostało przekazane dyrekcji zbiorów państwowych, oraz wydziałom archiwów i bibliotek państwowych Ministerstwa WRIOP.

## Zbiory wawelskie WZRATAJĄ.

W ostatnich czasach dzięki staraniom rektora Szyszkii - Bohusza i kustosa zbiorów wawelskich dr. Morełowskiego, zbiory wawelskie wzrastają. Z cenniejszych nabytków wymienić należy wspaniałe siodło z XVII w. wysadzone drogiemi kamieniami, nabyte zagranicą z funduszu cegielkownego. Dalej broń, ofiarowana przez p. Piotrowską, wśród której znajdują się stare klingi z XVII w. z herbem Radwan, garlache i t. d. Również cennym nabytkiem są cztery tomy sztychów, które będą umieszczone w sali bibliotecznej Zmku Królewskiego. Cennymi są trzy obrazy. Jeden z VX w., przedstawiający Chrystusa wśród Apostołów, drugi z XVII w. portret biskupa, penzla Jana Tricijusa, nadwornego malarza Jana III Sobieskiego. Wspaniałym nabytkiem jest 8 kompletów zbroi, umieszczonych na podestach schodów I-go piętra. Prawdziwie cennym nabytkiem jest baldachim i kapa na łóżko Franciszka Potockiego z Kulczyzna.

## Mahometanki w Jugostawii MOGĄ CHODZIĆ BEZ ZASŁON.

wśród mahometan jugostawiańskich już od dłuższego czasu ścierają się z sobą ostre dwa kierunki: reformatorski i konserwatywny. Kierunek pierwszy, reprezentowany przez najwyższego dygnitarza kościelnego w Bośni i Hercegowinie, Reis-Ul-Ulema Dżemaludin - Effendi-Czauszewicza, domaga się przeprowadzenia w życiu muzułmanów jugostawiańskich całego szeregu reform na wzór reform tureckich. Przeciwno dążeniom tym, z całą stanowczością występują przedstawiciele kierunku konserwatywnego, którzy za żadną cenę nie chcą zrywać ze starymi tradycjami islamu. Do szczególnie ostrej walki doszło między obu kierunkami w związku ze zgłoszonym przez reformatorów wnioskiem, co do rewizji przepisów o noszeniu zasłon przez kobiety. Walka ta zakończyła się w tych dniach zwycięstwem reformistów, bowiem najwyższa instancja islamu w S. H. S., tak zw. kurja hodżów w Serajewie wydała przed kilku dniami orędzie do wiernych, w którym zarządza, że kobiety poświęcające się służbie publicznej i studjom, mogą chodzić bez zasłony na twarzy i nosić sukienki z krótkimi rękawami.

Popierajcie L. O. P. F.

UWAGI.

## Po amnestji.

W ub. sobotę, jak wiadomo, p. Prezydent Rzeczypospolitej podpisał ustawę amnestyjną, czego rezultatem jest zwolnienie kilku tysięcy więźniów w całej Polsce. Przebaczenie winy, Rzeczpospolita w ten sposób przyznaje, że w przeszłości nie miała odwagi, aby przywrócić im wolność.

Możnaby na tle tego wzaiosłego aktu namalować weale wzruszający obraz ludzi, którzy niby synowie marnotrawni wracają po latach ponurego osamotnienia na łono rodzin z wdzięcznością w sercach dla Polski umiejącej przebaczać. Możliwe, gdyby każdy medal nie miał swej strony odwrotnej i z reguły ciemniejszej.

Mury więzienia opuszcza w całej Polsce kilka tysięcy osób, a w samym tylko Będzinie 50 i w Sosnowcu 30.

Sześćdziesięciu więźniów, skazanych bądź to za kradzież, bądź za fałszowanie pieniędzy itp. wyszło wczoraj w Zagłębiu na wolność.

Postawmy się choć przez chwilę w sytuacji człowieka, który wczoraj wyszedł z ul. Towarowej w Sosnowcu jest to człowiek zazwyczaj niezamożny, czasem nędzarz, a kasa więzenna w wyjątkowym tylko wypadku da mu kilka złotych, na powrót do miejsca zamieszkania.

Oto wykołajeniec życiowy, żyty już z murami więziennymi i przyzwyczajony do konfliktu z władzami, pozostawiony jest nagłemu samemu sobie i bez oienia możliwości uczciwego zarobkowania. Nie rozwodząc się nad jego stanem psychicznym, ani nie tłumacząc tak czy inaczej jego postępowania stwierdzamy to, co się każdemu z nas siłą narzuca, że, jeżeli nie wszyscy, to napewno znaczna większość tych, którzy opuścili wczoraj więzienie, znówu nie różni się od tydzień będzie się kwalifikowała do kar więziennej, a jeśli nie zasia dzie za kratami, to chyba tylko dlatego, że udało jej się wymknąć z rąk władz bezpieczeństwa.

Uderzmy się więc w pierś i przyznajmy, że nie spełniliśmy obywatelskiego obowiązku, który się nam naładował w związku z zapowiedzią ogłoszenia ustawy amnestyjnej. Obowiązkiem tym było jak najrybelsze utworzenie patronatu nad więźniami. Sprawa ta kołaje się w Sosnowcu już bodaj od lat czterech i dotąd nie wyszła poza sferę projektów.

Gdyby istniał patronat, zajęłby się on losem więźniów, wypuszczonych na wolność i choć nie byłoby w tem radykalnego, ośrodku na przestępców, to przecież możnaby mieć niejaką gwarancję, iż więźnia o uczciwym podkładzie charakteru, lecz wykołajonego przez fatalne okoliczności doprowadziłoby się na drogę, która nie prowadzi za kraty więzienia.

Ala patronatu niema. Po amnestji jednak wielu jeszcze więźniów pozostanie w swych celach. Nigdy więc nie będzie zapóźno powołanie do życia organizacji społecznej o charakterze dobroczynnym, któraby niosła pociechę moralną i pomoc materialną tym bliźnim, na których Chrystus nie pozwolił rzucić kamieniami, bo któż jest bez winy...

W patronacie nad więźniami jest wdzięczne pole do pracy dla tych którzy mają współczucie dla niedoli ludzkiej i mądrą wyrozumiałość dla słabości natury człowieka.

Gdzieindziej patronaty nad więźniami oddawna istnieją, w Zagłębiu jeszcze nie, choć mamy tu około 500 więźniów.

Najwyższy już czas pomyśleć o takiej organizacji.

K. Ć-rik.

## Jak jeść owoce,

ABY NIE ZASZKODZIĆ ZDROWIU?

Zbliża się pora owoców, które jak wiemy, są bardzo zdrowe dla organizmu ludzkiego. Na wsi powinno się jeść owoce, zrywając je wprost z drzewa, gdyż wtedy właśnie, ogrzane słońcem, są one najzdrowsze. Jedząc je w ten sposób pochłaniamy największą ilość witamin.

Jeśli jednak kupując owoce nie wiemy, skąd pochodzą, trzeba je koniecznie przedtem obmyć, najlepiej wykla-

dać je na sito oplukując silnym strumieniem wody. Gruszki i jabłka należy potem wytrzeć starannie serwetką. Oczywiście czystszy ani poziomki osuszyć w ten sposób nie można i należy je tylko wysypać po oplukaniu z sita na suchą serwetkę.

Owoce gotowane są łatwiejsze do strawienia, ale za to mniej smaczne i mniej pożywne.

Owoce powinno się jadać codziennie i to od najmłodszych lat. Szczególnie niemowlęta, które są żywione mlekiem sterelizowanym, powinny pić sok z cytryny, pomarańczy, lub winogron. Nawet dzieci karmione piersią, jeżeli cierpią na obstrukcję, powinny dostawać sok z owoców między jednym a drugim pokarmem.

Dorośli jedzą owoce w celu odżywczym lub gdy chcą przeprowadzić tak konieczną nieraz dla zdrowia, kurację odchudzającą. W pierwszym wypadku należy jeść owoce silnie ocukrzone po spożyciu obiadu, podwieczorku itd. Bę-

da to pomarańcze, banany, poziomki i inne. Jeśli zaś chcemy zeszczupić i zredukujemy nasz posiłek, to należy co pewien czas zjeść kilka owoców, co nie pozwała nam odczuwać głodu, a jednocześnie działając przeczyszczająco, odchudza, nie szkodząc przy tem bynajmniej zdrowiu.

Niektóre owoce mają własności lecznicze. Np. poziomki, które często wywołują pokrzywkę są jednak zalecane przy cierpieniach wątroby, przy podagrze, reumatyzmie i artretyzmie. Są one także doskonałym kosmetykiem, słynne piękności biorą kąpiele z rozgniecionych poziomek, a znane kremy poziomekowe do twarzy, wyglądają tak apetycznie, że wahamy się, czy nie lepiej byłoby je zjeść.

Poza poziomkami, które trwają dość krótko, bardzo dobre przeciw artretyzmowi są cytryny. Rozpoczyna się tę kurację od jednej cytryny dziennie i dochodzi do 20. Ogółem zaś trzeba ich spożyć?

## Poselskie zebranie sprawozdawcze

Z DZIAŁALNOŚCI KLUBU NARODOWEGO W SEJMIE.

W ubiegłą niedzielę d. 15 b. m. odbyło się w sali Ogniska w Dąbrowie Górniczej zebranie sprawozdawcze posła na Sejm (z listy nr. 24) p. Stanisława Zaleskiego. Pomimo tropikalnego upału i pory wakacyjnej zebrało się na sali stokilkadziesiąt osób z różnych sfer. Z zajęciem wysłuchano niezwykle jasnego sprawozdania p. posła o przebiegu ubiegłej kadencji sejmowej. Sprawozdanie to uwidatniło najważniejsze momenty obrad sejmowych, a szczególnie walkę Koła Narodowego o oszczędność wy budżet, o wynalezienie w nim funduszy na polepszenie uposażeń urzędniczych, walkę o praworządność, stanowisko Kół Narodowych w obronie praw kościoła katolickiego w Polsce i religijnego wychowania młodzieży itd. Po zakończeniu sprawozdania p. poseł Zaleski udzielał wyjaśnień skierowane do licznych zapytań w takich kwestjach, jak np. sprawy ustroju państwa i pożądanych zmian na lepsze, sprawę zapowiadanego dekretu o emeryturach dla robotników, sprawę przekroczenia przez Rząd budżetu zeszłorocznego jest bez zdania z tego rachunkowo, sprawę ochrony lokatorów i t. p. Przedstawiciele „Pracy Polskiej” wy-

razili przy tem życzenie, aby Koło Narodowe w Sejmie poparło sprawę jak najszybszego wydania ustawy emerytalnej dla robotników.

Na zakończenie wyrażono p. posłowi gorące podziękowanie za wiec sprawozdawczy i uchwalono jednomyślnie następujące rezolucje:

Zebrani w dniu 15 bm. w sali Ogniska w Dąbrowie Górniczej na zebraniu sprawozdawczym poselskim p. Stanisława Zaleskiego (z listy nr. 24) wyrażają pełne uznanie Kołom Narodowym w Sejmie i Senacie za:

- 1) rozumną walkę o budżet oszczędnościowy,
- 2) walkę o praworządność, szczególnie wyrażoną w znanej ostatniej mo wie sejmowej marszałka Trampeczyńskiego,
- 3) obronę praw kościoła katolickiego i religijnego wychowania młodzieży naszej,

— oraz wzywają narodowe kluby poselskie do pilnego baczenia, by przy projektowanych zmianach Konstytucji prawa i interesy Narodu Polskiego żadnego uszczerbku nie doznały i by projektowane zmiany w Konstytucji rzeczywiście wzmocniły praworządny ustroj naszego Państwa.

## Kronika Zagłębia.

### KALENDARZYK.

17	Dziś Aleksęgo W.
	Jutro Szymona W.
Wtorek	wsch. słońca 3 m. 37.
	Zach. „ 19 m. 47

### Kinoteatry w Sosnowcu

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie” — „Szalona Lola” — (Droga do piekła).

× ZAKAZ MINISTERSTWA W. R. I O. P. Okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. drużyny szkolne zostały odsunięte od udziału we wszelkiego rodzaju zawodach marszowych. Spostrzeżenia bowiem lekarskie wykazały niepomyślny wpływ tych zawodów na stan zdrowotny młodzieży, z czem zupełnie zgodził się państw. urząd wych. fiz. i przysp. wojsk.

× WOJEWÓDZKI KOMITET REGIONALNY w Kielcach ma się ukonstytuować z końcem bieżącego miesiąca. Pierwsze posiedzenie komitetu odbędzie się w początkach sierpnia. Prace Komitetu pójdą w kierunku ogólnego gospodarczego zagadnień z dziedziny komunikacyjnej, spraw rolnych i leśnych oraz rozwoju kulturalno — oświatowego w województwie, między innymi w kierunku uzdrowiskowo - turystycznym i prasowo - wydawniczym.

Zapisujecie się do PMS.

## Prażące promienie słońca i susza

### ZASZKODZIŁY ZBIOROM.

Stoimy w przededniu żniw. Ostatnie upały i trwają już od dłuższego czasu posucha przyspieszyły proces dojrzewania zbóż prawdopodobnie z wielką szkodą dla jakości ziarna.

— Jakie będą urodzaje? To interesujące cały kraj pytanie jest dziś tembardziej aktualne.

Według fachowców żniwa na lekkich ziemiach rozpoczną się już za kilka dni. Najdalej 20 lipca utrzymamy na polach wesołych żniwiarzy.

Obecna susza i panujące upały wyrażają w rolnictwie wielkie szkody. Gorące promienie słońca i brak wilgoci przyspieszają dojrzewanie niedokształconego ziarna, przez co ziarno z nowych zbiorów może być szczupłe i małe.

Pozatem susza zaczyna ujemnie wpływać na wzrost okopowych, które odczuwają już dotkliwie brak wilgoci.

Ponieważ zaś całe połacie kraju poniosły klęskę jeszcze na wiosnę, więc urodzaj roku bieżącego będzie o wiele niższy, aniżeli w roku ubiegłym. Zbiór tegoroczny będzie niżej średniego.

W zbożach ozimych więcej ucierpią pszenica, niż żyto, w zbożach jarych dość dobrze przedstawia się urodzaj jęczmienia, słaby natomiast będzie urodzaj owsa.

Kartofle zapowiadają się naogół niezłe i o ile w lipcu przepadywać będą deszcze, plon ich będzie dobry. Jest to w naszych warunkach bardzo ważne, ponieważ w odżywianiu ludności wiejskiej kartofle w pewnej mierze zastępują żyto i wobec tego niedobór żyta, który będzie, zostałby jakoś zrekompenzowany. Podobnie buraki cukrowe zapowiadają się nie najgorzej.

Bardzo ważnym jest, że zbiór siana i paszy przeszedł w warunkach nadzwyczajnej pogody. Przez to wartość zebranych paszy ogromnie zyskała.

Na gruntach zmeljorowanych niepomyślna wiosenna aura nie tak dotkliwie odbiła się na urodzaju, jak na gruntach niezmeljorowanych. Jest to dowodem konieczności energicznego drenowania ziem polskich wobec widocznej zmiany klimatu, który zaznacza się już od kilku lat bardzo chłodnemi i dżdżystemi wiosnami.

× ZDZIERSTWO. We wczorajszym numerze pod powyższym tytułem, w następstwie czego przybył wczoraj do Redakcji przedstawiciel bufetu kolejowego w Zabkowie z prośbą o danie wyjaśnienia, iż bufet pobiera ceny ściśle według zatwierdzonego przez władze kolejowe cennika, nadmienając, iż bufet w Zabkowie czystej wody sodowej wogóle nie sprzedaje, natomiast butelka lemoniady kosztuje 50 gr. Na dowód swego twierdzenia pokazano nam cennik, zatwierdzony przez naczelnika I. oddziału eksploatacyjnego w Częstochowie. W cenniku tym ze zdumieniem stwierdziliśmy, że obecne ceny w bufetach kolejowych dorównują cenom w pierwszorzędnym zakładach stołowych. Z dalszej rozmowy okazało się, iż nasze władze kolejowe stworzyły sobie doskonale źródło dochodów z bufetów kolejowych w postaci kilkunastu tysięcy zł. pobieranych za roczną dzierżawę jednego bufetu, nie więc dziwnego, że chcą dać możliwość dzierżawcy wywindykowania włożonej sumy, aprobują nieprawdopodobne ceny, które, oczywiście, musi zapłacić konsument.

Niedawno głośno było o zajęciu na jednej ze stacji z obecnym premerem p. Bartlem, który stwierdziwszy, że pobieranie w bufetach nadmiernych cen, wydał w tej sprawie odpowiednie zarządzenie.

Do Zagłębia, niestety, p. premier nie zagląda, obowiązkiem jednak opinii publicznej jest ujawniać tego rodzaju fakty i pośrednio bodaj zawiadamiać o tem władze, gdyż, powtarzamy, pobieranie tak wygórowanych cen jest w naszych warunkach pospolitym zdzierstwem, lecz bynajmniej nie z winy dzierżawców bufetów, lecz wyłącznie z winy władz kolejowych, które niebawem czynsz dzierżawny w ten sposób rekompensują z kieszeni ludności.

× Z KOMÓRKI Kowal Marji, zamieszkałej w Niwie (kolonia Okrzei) skradziono 6 kur i 2 gęsi. Poszkodowana oblicza wartość skradzionego drobiu na 64 złote.

× POŻAR LASU W MACZKACH. W ub. niedzielę około godziny 11 przed południem z miejscowej narazie przyczynił się do powstania pożaru w lesie państwowym w Maczkach. Mimo natychmiastowej akcji ratunkowej pożar strawił 4 i pół hektara lasu 50-letniego, 9-letniego i sadzonek. Przy gaszeniu pożaru zatrudnione były straż: miejscowa i z Kazimierza oraz personel leśny. Pożar ugaszono późnym wieczorem. W ciągu wczorajszego dnia służba leśna strzegła czujnie lasów od możliwego pożaru, gdyż palą się torfowiska, od których może zapalić się las. Straty wynikłe wskutek pożaru nie zostały dotychczas określone z powodu różnego wieku drzew, strawionych przez ogień.

× NIEDOLA AKTORKI. W dniu 11 b. m. sąd pokoju w Radomsku rozpoznawał sprawę przeciw Kazimierz Betcher, oskarżonej o zbieranie pieniędzy na listę wystawioną na jej własne nazwisko. Betcherowa pochodzi z Będzina, z zawodu jest aktorką. Po dłuższym zamieszkanii w Częstochowie, wraz z 4-0 letnią córką udała się do Radomska, gdzie uprawiała nielegalną kwestę. Po zbadaniu świadka, posterunkowego policji oraz po odczytaniu przez sędziego zaświadczenia, że oskarżona od roku po śmierci męża znajduje się wraz z dzieckiem w nader krytycznych warunkach, sąd po krótkiej przerwie wydał wyrok uniewinniający.

× ZAGINIONY. Siekierski Tadeusz, zamieszkały w Czeladzi przy ul. Borowej 1 wyszedł z domu 11 b. m. i dotychczas nie wrócił. Odszukaniem zaginionego zajęła się policja.

## Sielanka komunistyczna

W LESIE KLIMONTOWSKIM.

W ub. niedzielę tłumy sosnowiczian opuściły zadymione i zakurzone miasto, wyjeżdżając w pobliskie okolice dla zażerpnięcia świeżego powietrza, przesyconego zapachem sosny i świerków. Jedni udali się bądź to do Ząbkowic, Sławkowa, Maczek itp., inni zaś na Jezor, a jeszcze inni do lasu klimontowskiego. Wśród tych ostatnich znajdowali się również tacy, którzy byli pod obserwacją policji. Zdziwi się każdy zapewne, co ma wspólnego policja z ruchem wybieczkowym. W tym wypadku było to zupełnie jasne: oto wśród udających się w okolice Klimontowa znalazła się grupa znanych na terenie Sosnowca działaczy komunistycznych, adeptów do szkół referentów Z. M. K.

Gdy towarzystwo zaszło się w lasie i najspokojniej zaczęło omawiać swe plany na najbliższą przyszłość, stanęła przed nimi, jakby wyszła z pod ziemi policja i zaprosiła wszystkich grzecznie do urzędu śledczego w Sosnowcu. Aresztowani zostali: Cedler Edmund, Sosnowiec (Daleka 7), Warszawska Sala, Sosnowiec (Pańska 12), Jędralski Stanisław, Sosnowiec (Sielecka 14), Waroch Stanisław, Miłowice (Saturnowska 3), Dworzaczek Jan, Klimontów (Główna 5), Śliwa Bolesław, kolonia Zuzanna 20 i Noga Marjan, Sosnowiec (Sielecka 9). Wszyscy aresztowani zostali przesłani do dyspozycji sędziego śledczego

**CHYŻE KURY?** Jeden z posterunkowych podkomisarja sieleckiego przechodząc w nocy polami obok ulicy Robotniczej zauważył w odległości około 100 mt. dwóch podejrzanych osobników. Nieznajomi na widok policjanta wytrzasnęli z worka 5 kur, sami zaś korzystając z ciemności zbiegli. Kury oczekują na swego właściciela w podkomisarjacie w Sielecu.

**KRADZIEŻ ROWERU.** Mieszkaniec Będzina Suwałski Edmund (Wapienna 15) oskarżył w komisariacie P. P. w Sosnowcu Justę Henryka, zamieszkałego na Piaskach o kradzież roweru wartości 60 zł., pozostawionego chwilowo na ul. 5 Maja. Policja prowadzi dochodzenie.

**W CZASIE KAPIELI** w jednym z dołów przy rzece Bobrek pod wsią Bobrek utopił się w ub. niedzielę 19-letni Czesław Sroka, zamieszkały w Bobrku. Zwłoki topielca przewieziono do trupań przy kopalni „Jerzy” w Niwce.

**MIEDZY WSPÓLNIKAMI.** Kuźmierz Franciszek, zamieszkały w Sosnowcu (Dęblińska 5) oskarżył przed policją swego współnika Tajstrę (Kościuski 17) a zerwanie z zakładu fryzjerskiego sztyku i przywłaszczenie różnych przyborów fryzjerskich, wartości 900 zł. Policja prowadzi dochodzenie.

**WSZYSTKO KRADNĄ...** Gierard Paweł, zamieszkały w Sosnowcu (Śnieżna 2) zawiadomił policję o kradzieży ze strychu pościeli i garderoby jego służącej, Dudalę Józefę, wartości 400 zł. Skowron Pelagja (1 Maja 4) oskarżyła służącą Wydrych Karolinę o kradzież bransoletki z mieszkania. Grochowitcie Nusymowi (Modrzejowska 29) skradziono z garderoby na boisku sportowym przy ul. Aleja w Sosnowcu kamiesz i 2 pary skarpetek, wartości 45 zł.

**SAMOWOLNE WYRZUCENIE RZECZY.** Baczyńska Józefa, zamieszkała przy ul. Wiejskiej 30 w Sosnowcu oskarżyła przed policją właściciela domu w którym zamieszkuje, Herpla o samowolne wyrzucenie rzeczy z mieszkania. Policja prowadzi dochodzenie.

## Tajemnica

ZMARZNIĘTEGO NIEMOWŁĘCIA.

W dniu 17 stycznia 1928 roku na ławkach będzinских, dążący do pracy robotnicy znaleźli skostniałe zwłoki kilkunastogodniowego dziecka płci męskiej. Tknięci uczuciem barbrzyńskiego czynu popieszyli zawiadomić policję, która po przeprowadzeniu dochodzenia i ustaleniu, że Genowefa Jarosówna po wyjściu ze szpitala, z początkiem stycznia b.r., chlebodawczyni swej Stefani Erlichowej w Będzinie oświadczyła, iż dziecko zostawiła u swej kuzynki na Piaskach — Jarosównę aresztowała, przekazując ją sędziemu śledczemu. — Po przeprowadzeniu śledztwa okazało się, iż było to niemowlę

Jarosówna przyznała wprawdzie, że podrzuciła swe dziecko, lecz było to w śródmieściu i w dniu 2 stycznia b. r. Była więc i jest moralnego przekonania, iż dziecko to ktoś zabrał i zapiekował się niem.

Niemowlę zmarło wśród zimna i głodu, lecz do kogo należało — pozostało tajemnicą.

Przewód sądowy nie potwierdził inkryminowanego wyrodnej matce czynu i z tych względów Genowefa Jarosówna została uniewinniona.

## W ciemnych zaułkach błyska nóż.

ZBRODNIĄ CZYHA NA ŻYCIE SPOKOJNYCH MIESZKAŃCÓW ZAGŁĘBIA.

W dniu wczorajszym na terenie Będzina miał miejsce wstrząsający wypadek, który powinien zwrócić uwagę władz w kierunku podjęcia zdecydowanej akcji ze zwiększającą się na naszym terenie plagą huliganstwa, przybierającej coraz większe rozmiary.

Jak ogólnie wiadomo, na terenie Zagłębia nie tylko miasta, lecz i większe osady przemysłowe mają dzielnice, w których przebywają wszelkiego rodzaju niety społeczne. Dzielnice te cieszą się jaknajgorszą opinią i wzbudzają postrach, gdyż nie tylko w porze nocnej, lecz i wśród dnia człowiek lepiej ubrany jest tam narażony na pobicie lub utratę życia. W każdej takiej dzielnicy istnieje odrębna szajka, złożona z „wybitnych” opryszków, których tylko szczęśliwa okoliczność uratowała od stryczka lub kuli. Są to ludzie zdecydowani na wszystko. Jedynym argumentem jest dla nich nóż lub rewolwer, a więzienie — odpoczynkiem po „ciężkiej” pracy, w czasie którego pozostający na wolności koleżdy i kochanki obowiązkowo muszą dbać o uprzyjemnienie zbirowi odpoczynku, w postaci dostarczenia walówek i grypsów.

Dzięki sądom doraźnym, Zagłębie pozbyło się szeregu głośnych opryszków, reszta na pewien czas przywarowała, a obecnie zaczyna coraz śmielej występować, siejąc postrach i przerażenie.

Niemą wprost tygodnia aby w piśmie nie czytało się, iż w tej lub innej miejscowości szajka „oddawna znanych policji i karanych niejednokrotnie za kradzieże i napady” napadła znów na Bogu ducha winnych ludzi i pobiła ich w okropny sposób lub pozgała nożami. O ile drab zostanie ujęty, sprawa idzie do sądu i opryszek po odsiedzeniu kary robi to samo, bowiem jest to jego żywioł. Do jakiego rozpasania doszły już te szumowiny, świadczy fakt, który miał miejsce onegdaj w Będzinie.

Mianowicie, bracia Władysław lat 36 i Józef, lat 26, Wieczorkowie, zamieszkali przy ulicy Rudnej 15 w Sosnowcu, korzystając z pięknej po-

gody, wybrali się ze swą starszą matką w odwiedzin do znajomych na Ksawerze. Jest to, niestety, także jedna z dzielnic, mających jaknajgorszą opinię i znana oddawna, jako siedlisko szumowin wszelkiego rodzaju.

Po przyjeździe do Będzina, bracia Wieczorkowie udali się wraz z matką najkrótszą drogą na Ksawerę, t. j. drogą polną obok więzienia będzinского. Zaledwie znaleźli się obok murów więzienia, z przeciwnej strony zjawiło się dwóch opryszków, którzy na widok Wieczorków, prowadzących chorą matkę pod ręce obsypali idących obelżkami i plugawymi epitetami. Na łobuzerską napaść jeden z Wieczorków oświadczył opryszkowi, by poszli swą drogą, inaczej bowiem zwróci się o pomoc do policji. W odpowiedzi na to zbiegli rzucili się z nożami na Wieczorków i, zmasakrowawszy ich w okropny sposób, zbiegli w stronę pobliskiej cegielni.

Napadnięci, otrzymawszy kilka głębokich ran, upadli na ziemię, brocząc krwią i dopiero po upływie pewnego czasu, na skutek alarmu matki, kilku przechodniów pospieszyło na ratunek oraz zawiadomiono o zwierzęcym napadzie policję.

Jeden z Wieczorków, otrzymawszy okropny cios w szyję, stoczył się z kilkumetrowego nasypu do rowu obok toru kolejowego, stąd dopiero wydosłała go policja i obydwo następnie przewieziono do szpitala powiatowego, gdzie lekarz stwierdził ciężki stan napadniętych, połączony z dużym wpływem krwi.

Mimo natychmiast zwołanego posęgu, dotychczas nie udało się ująć opryszków.

W związku ze zwierzęcym napadem trzeba zauważyć, że i w miljonowym Paryżu była kiedyś armja apaszów, terroryzujących całe miasto, po których dziś nie zostało śladu, może więc ostatni wypadek zwróci uwagę władz naszych na kwestję bezpieczeństwa publicznego i dołożą one strań, aby wreszcie plaga huliganerii znikła wreszcie, na terenie Zagłębia.

## Brat zabił brata.

EPILOG TRAGICZNEGO ZAJŚCIA ROZEGRAŁ SIĘ PRZED SĄDEM OKR. W SOSNOWCU.

Na ławie oskarżonych przed Sądem okręgowym w Sosnowcu zasiadł 28-letni Ignacy Marciński, zamieszkały w Skle, pow. Olkuskiego o bratobójstwo.

Dnia 25 kwietnia b. r. w Skale w mieszkaniu wdowy Heleny Jankowskiej, odbywała się zabawa taneczna, na którą, jak powszechnie znana jest rzeczą, przybywa liczne i nieproszone towarzystwo. Młoda wdówka, uroczą i z temperamentem wieśniaczką cieszyła się ogromnym powodzeniem wśród mężczyzn.

Na wieść o zabawie w jej domu, młodzież spieszyła im gremio, — proszony czy nieproszony byle się tam zabawić. Wśród gości znajdowali się bracia Ignacy i Jan Marciński. Gdy całe towarzystwo, a w szczególności młodzież, była w swoim żywiole pod wpływem trunku, dźwięku harmonji i uroczej wdówki nagle powstała awantura między braćmi, widocznie na tle zazdrości, gdyż przedmiotem rozmowy, były jakies swaty i w czasie ostrej wymiany słów, Jan schwytył doniczkę z kwiatami uderzył nią tak silnie Ignacego w głowę, że ten ogłuszony, zachwiał się, tracąc przytomność.

Odzyskawszy wkrótce jednak ró-

nowagę, trzymanym w ręku olbrzymim nożem począł ciąć na oślep. Jan Marciński trafiony trzykrotnie w szyję, runął nieprzytomny na ziemię, brocząc krwią. Natychmiastowa pomoc lekarska okazała się bezskuteczną, gdyż w dwie godziny po wypadku, wskutek przecięcia tętnicy, Jan Marciński wyzionął ducha.

Bratobójcę aresztowano i pod eskortą policji odstawiono do więzienia.

Epilog tej niezwyklej zbrodni rozegrał się wczoraj przed Sądem okręgowym.

Na rozprawie do winy się on nie przyznał, twierdząc, że w momencie dokonania zabójstwa wskutek nadmiaru alkoholu, postradał zmysły i nie pamięta co czynił.

Sąd okręgowy w składzie przewodniczący s. s. o. Sokolski, sędziowie: Sadowski i Salak, po przesłuchaniu szeregu świadków, wysłuchaniu opinji lekarskiej, uwzględniając okoliczności łagodzące, wydał wyrok skazujący Ignacego Marcińskiego na 5 lat ciężkiego więzienia, z pozbawieniem praw.

Oskarżał prokurator Wawrosz; sekretarzewał apl. Czamaniewicz

## Hodowla jedwabników

W CZELADZI.

Od pewnego czasu czeladzianie nie mówią o niczem innym tylko o nowozałożonej w Czeldzi hodowli jedwabników, którą założyła i prowadzi żona jednego z zasłużonych obywateli czeladzkiego, a obecnie zastępcy kierownika Magistratu, p. Konarzewska.

Na zaproszenie p. K. zwiedzenia hodowli udaliśmy się tam i wrażenie jakie uczyniła na nas ta tak prosta a je-dnak z wielkimi nakładem pracy i móżu utrzymywana hodowla było imponujące.

W dwóch obszernych pokojach znajduje się kilkanaście póltek zrobionych w rodzaju etażerki i na nich umieszczone są gąsienice jedwabnika. Gąsienice tych w hodowli p. K. jest około 40 tys. i dla nakarmienia tej całej „rzódki” p. K. skupuje około 65 kg. liści morwowych dziennie. Z tej racji wszystkie prawie drzewa morwowe w Czeldzi są ogolone.

Jedwabniki w hodowli p. Konarzewskiej należą do rasy warskiej — żółtej i sprowadzone są z Milanówka, pod Warszawą.

Inicjatywa p. K. założenia hodowli jedwabników zasługuje na najwyższe uznanie i winna być należycie oceniona przez społeczeństwo Zagłębia, gdyż w tem wielkiem środowisku przemysłowym, dzięki właśnie inicjatywie i nakładowi pracują p. K., mamy bodajże pierwszą hodowlę jedwabników, urządzone w zbrodwo.

Hodowlę tę zwiedziły już szkoły powszechne z Czeldzi a nawet i z dalszych okolic, niezależnie zaś od tego codziennie przewijają się tam setki ludzi, którzy podziwiają i wyrażają szczerze uznanie dla p. Konarzewskiej za jej pracę.

Trzeba bowiem wiedzieć, że choć utrzymanie jedwabników kosztuje bardzo wiele zachodów, a przedewszystkiem całe tony ciepłości, przynosi minimalne dochody i tu właśnie wypukła się to, że p. K. zakładając hodowlę jedwabników, miała na myśli wyłącznie dobro społeczne, gdyż — jak się sama wyraziła — ma nadzieję, że znajdzie wielu naśladowców.

My ze swej strony życzymy p. Konarzewskiej w zbrożnej pracy powodzenia.

G.

## Do członków klubów sportowych OBOZ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.

W czasie od 23 lipca do 25 sierpnia br. DOK. V. organizuje w Hermanicach, stacja kolej. Ustron, pow. Cieszyński oboz wychowania fizycznego dla członków klubów sportowych i stowarzyszeń p. w. Czas trwania obozu 50 dni.

Do obozu należy zabrać: 1 koc, 1 siennek, kompletny kostjum sportowy, kostjum kąpielowy oraz przybory do jedzenia. Wyżywienie według tabeli „S”, oraz kwatery uczestnicy obozu otrzymują na miejscu (bezpłatnie).

Reflektujący na wzięcie udziału w pow. obozie winni nadesłać zgłoszenia do ośrodka W. F. w Katowicach (D-two 25 DP.), w terminie nieprzekraczalnym do dnia 20 bm. włącznie. W zgłoszeniach należy podać: 1) wiek, 2) przynależność klubową, względnie organizacyjną, 3) rodzaj uprawianych sportów i osiągnięte wyniki.

Wszyscy uczestnicy obozu stawiają się w dniu 22 lipca br. (niedziela) na boisku Policyjnego KS. w Katowicach o godz. 12 w południe, gdzie odbędzie się badanie lekarskie. Odjazd do Hermanic nastąpi tegoż dnia o godzinie 18.

Przyjazd do Katowic na koszt własny, z Katowic do Hermanic i z powrotem na koszt wojskowości.

## REKORD.

Jingoizm jest, jak wiadomo, doprowadzonym do przesady szowinizmem amerykańskim. Podczas wojny hiszpańsko-amerykańskiej w pewnym barze przy Broadway toczyła się rozmowa na temat bitwy pod Antjago.

— Hiszpanie, rzecze któryś z Jingośw. sieli pięciuset zabitych.

— A z naszej strony? — pyta drugi.

— A na to jingo z flegmą!

— Pięć noworodków!!!

## FATALNE POŁOŻENIE.

— Co to? Pański syn już się żeni? Czy nie byłoby lepiej pieczęć, aż nabierze wci-oci rozumu?

— Ba! Wtedy wogóle się nie ożen-

# Podniosła uroczystość w Strzemieszycach

uczczenie 30-lecia pracy kapłańskiej ks. prałata M. Rogóyskiego.

W ub. niedzielę parafia strzemieszycka przeżywała bardzo podniosłą i nasrójową uroczystość 50-ej rocznicy święceń kapłańskich, a zarazem pracy kapłańskiej na terenie Zagłębia ks. prałata M. Rogóyskiego.

Już na dłuższy czas przed uroczystością wyłonił się samorzutnie komitet, złożony z przedstawicieli miejscowych organizacji i okolicznych parafjalnych wiosek z p. wójtem Gliszczyńskim na czele. Po dłuższej dyskusji postanowiono urządzić w kościele uroczyste nabożeństwo, a wieczorem w sali miejscowego kina akademję.

Godne doprawdy uznania i prawdziwego zrozumienia obecnych czasów było postanowienie kom., aby z racji niniejszej uroczystości nie urządzić żadnych składkowych przyjęć, a nawet zastrzec sobie, aby takowych też nie urządził i sam ksiądz jubilat.

Drugą godną podkreślenia rzeczą była decyzja, aby ze złożonych z okazji tej uroczystości dobrowolnych ofiar nie kupować żadnych osobistych upominków dla księdza prałata, lecz, uwzględniając palące potrzeby Kościoła, kupić prezenty do świątyni z odpowiednimi napisami.

Jak słusznymi były i milemi te rezolucje komitetu świadczy fakt, że ksiądz jubilat, otrzymawszy te prezenty, wyraził parokrotnie swe podziękowanie, zaznaczając, iż są one dla niego tem miłsze, iż zostały przeznaczone do miejscowego Kościoła, którego potrzeby, o czym wszyscy wiedzą, tak bardzo leżą mu na sercu.

Już wczesnym rankiem można było zauważyć około kościoła jakieś ożywienie: tu i owdzie krzątają się na przemian to p. Krzyżanowski, dusza wszelkich szlachetnych poczynań w naszych Strzemieszycach, to znowu pełen życia i energii ks. Ludwik Gietyngier, prefekt szkół miejscowych.

Począwszy od godz. 10 zaczęły napływać przed plebanję miejscowe organizacje: działales tam pełnych życia sokółów, dziarskich harcerzy, uśmiechnięte buzie sokolic, miłusie harcerki, straż pożarną ochotniczą przy fabryce Strem, ze swoim zawsze młodym, wesoło podkręcającym wąż komendantem rejonowym p. Przytomskim, straż pożarną z Małych Strzemieszyc oraz straż kolejową ze swymi komendantami, a nad ich głowami migotały, niby srebrne pióropusze, lśniące w słońcu sztandary; widziałes też inne organizacje, reprezentowane przez swych przedstawicieli, wśród których wyróżniała się poważna grupa kupców chrześcijańskich też ze sztandarem.

A tymczasem liczba parafjan wzrasta z każdą chwilą. Wtem na gościńcu, wiodącym do plebanji, ukazuje się tuman kurzu. Po chwili wylania się auto i za jeżdża przed plebanję, to p. hr. Sagajłło, naczelny dyrektor warszawskiego Towarzystwa i prezes Rady Zjazdu, który na wieść o mającej się odbyć uroczystości, jak zawsze jest pełen życzliwości dla kościoła i duchowieństwa, tak i teraz swą obecnością chciał nświetlić naszą uroczystość, co naturalnie nas parafjan napelnia dumą i zobowiązuje do wdzięczności.

Po chwili stanęła przed plebanją procesja kościelna z powiewającymi sztandarami i feretronami, asystą mężczyzn i niewiast, z miejscowym księdzem prefektem i przybyłym na tę uroczystość duchowieństwem wraz z dwoma specjalnie delegowanymi alumunami seminarjum duchownego. Niezadługo na ganku skromnej naszej plebanji ukazał się wzruszony do głębi i rozrzwionony ks. jubilat w otoczeniu p. hr. Sagajłły i p. wójta gminy. W tej samej chwili dziewczynki w anielskich strojach z łopotającymi skrzydełkami i śnieżnej białości liljami otoczyły wieńcem swego ukochanego księdza proboszcza, zabrzniiała sta ropolska pieśń „Kto się w opiekę“ i procesja przy odgłosie rozkolyśnanych naczyniach maluszków dzwoniła ruszyła do kościoła. Za księdzem jubilatem postępowala jego najbliższa rodzina z Kielc, zaproszona na tę uroczystość przez komitet. Przy wejściu do kościoła miejscowo-

wa „Lutnia“, znana już dobrze ze swoich chlubnych występów, odśpiewała pod wytrawną batutą niezmordowanego dyrygenta p. Kielbia kantatę.

Po aspresji dostojny ksiądz jubilat w otoczeniu asysty i duchowieństwa rozpoczęła uroczystą sumę, poprzedzoną odśpiewaniem przez Lutnię „Veni Creator“. Po Credo ukazał się na ambonie miejscowy ksiądz prefekt, cieszący się u nas opinją dobrego mówcy, ks. L. Gietyngier, który w pełnej namaszczenia mowie ujął wielkie cele wytknięte kapłanowi przez Chrystusa Pana, wskazał na etapy pracy jubilata w Zagłębiu oraz w serdecznych słowach zwrócił się doń, życząc mu długich jeszcze lat życia i dalszej owocnej zawsze pełnej energii pracy kapłańskiej, opromienionej wielką życzliwością i wyjątkową ofiarnością parafjan na cele kościelne. W czasie su-

my śpiewał chór przy akompanjamentem organu i koncertowo naprawdę grającej orkiestry kolejowej.

Po sumie wszystkie organizacje i niezliczona rzesza ludzi wychodzi na ementarz kościelny i grupuje się obok estrady specjalnie wzniesionej, oczekując niecierpliwie przybycia jubilata. Pada komenda: Baczność! Pochylają się sztandary, orkiestra fabryki Strem, młoda, ale czyniąca z każdym dniem postępy, zagrała marsza, poczem dostojny jubilat do głębi przejęty, prowadzony przez p. hr. Sagajłłę i p. wójta w otoczeniu niewinnych twarzyczek dziecięcych i duchowieństwa zajął miejsce na wzniesieniu. Nastąpiła bardzo wzruszająca chwila: zgórą 30 organizacyj składało kolejno swe życzenia wraz z upominkami i bukietami kwiatów swemu duchowemu wodzowi.

Do cennych dla kościoła prezentów z racji naszej uroczystości złożonych należy zaliczyć kupiony przez parafjan złoty gotycki kielich oraz prześlicznie haftowany przez miejscowe siostry Pasjonistki ornat, obydwą z okolicznościowymi napisami. Zasluguje również na uwagę ładna komża, dar asysty męskiej. Bardzo miłą zapewne pamiątką dla jubilata będzie ofiarowany mu duży album, zawierający do stu kart, na których pełne wdzięczności serca parafjan nakreśliły swe szczere życzenia w artystycznie częstokroć wykonanych wiewtach. Po złożeniu życzeń i upominków, staropolskim „Bóg zapłać“ podziękował rozrzwionony ksiądz jubilat zarówno poszczególnym organizacjom, jak również i pojedynczym osobom za tak serdeczne życzenia, z jakimi do niego się garnęli. W odpowiedzi na to z piersi tyśiącznej rzeszy wydarł się trzykrotny okrzyk: „Niech nam żyje nasz kochany ksiądz prałat!“

Odegraniem Roty zakończono podniosłą i pełną nastroju przedpołudniową uroczystość, poczem zgodnie z uchwałą komitetu, by nie urządzić wspólnego obiadu, każdy z uczestników, pełen miłych wrażeń udał się do swego domu.

Już od godz. 7 wiecz. poczęli napływać do sali kina bezinteresownie na ten cel wypożyczonej przez p. Brunianowicz liczni goście. O godz. 8 ukazał się na sali w otoczeniu duchowieństwa ksiądz jubilat, entuzjastycznie witany burzą oklasków przez gości i zajął miejsce na stojącej w kwiaty podwyższeniu; wśród przybyłych zasluguje na wyszczególnienie ksiądz kan. Mazurkiewicz z Dąbrowy, serdeczny przyjaciel i długoletni jubilata. W tej chwili podnosi się kurtyna i na scenie ukazuje się p. Krzyżanowski, który w krótkich a serdecznych słowach przywitał dostojnego jubilata, podkreślając, że celem akademji jest wyrażenie wdzięczności za ofiarną pracę około budowy kościoła i za serce gorące księdza jubilata, będące spójnią, która łączy wszystkich w kościele bez względu na te, lub inne zapatrywania polityczne.

Po tem przemówieniu wybiegł na scenę z roztrzepaną plową główką zwawę 9-letni Tadzio, synek kierownika szkoły miejscowej p. Makarczyńskiego, cennionego tu powszechnie i w zdumienie wprowadził wszystkich ogłoszeniem tytułu: „Do Czcigodnego i kochanego księdza Prałata — wiersz własnego utworu“. I treść wiersza i jego sposób wypowiedzenia rozrzwionili słuchaczy, nie też dziwnego, że przyjęto go długo niemilknięciami oklaskami, a ksiądz jubilat z lubością ucałował główkę młodocianego, rokującego wielkie nadzieje... poety.

Równie pięknie deklamował uczeni-ce: Zosia Kielbówna oraz Hela Żurkówna. Następnie Lutnia odegrała udatnie cpetotkę narodową Brodzińskiego p. „Wiesław“. Krakowskie nasze stroje i nasz krakowiak odtańczony kilka razy na żądanie publiki i z werwą i życiem przypomniał młodzieży, a może nawet i... starszym, że wprowadzanie shimów i charlestonów oraz tangów jest naprawdę upożyczwą chęcią upodobnienia się do pierwotnych dzikich ludzi, objawem spogania obyczajów i że nie masz to nasze polskie krakowiaki i mazury!

Z ziemskiego nastroju umysły słuchaczy przemienił w górne krainy pięknie obmyślany przez niestrudzoną kierowniczkę asysty dziecięcej p. Żurkową żywy obraz, w którym kilka rządów aniołków przypomniało księdzu jubilatowi jego wzniosłą misję na ziemi, poczem ze wzniesionemi do góry rączkami i rozpromienionemi twarzyczkami wzniosły błagalną prośbę do Króla Niebios o błogosławieństwo w dalszej pracy jubilata.

Na zakończenie zabrał głos sam ksiądz jubilat, dziękował zebrany w serdecznych słowach za tak wielką owację, podkreślając, że za serce płaci się sercem i że dzisiejsza uroczystość będzie wdzierżgnięciem ściślejszego jeszcze wzajemnej życzliwości między proboszczem a jego parafjanami. Burza oklasków zakończyła się ta rzadka, a tak serdeczna uroczystość w naszej parafji.

Stary parafjanin

## ŻYCIE GOSPODARCZE.

Prezes B. G. Krajowego gen. Górecki w Gdyni.

W dniu 13 bm. odbyły się w Gdyni konferencje przedstawicieli miejscowych sfer gospodarczych z prezesem Banku Gospodarstwa krajowego gen. Góreckim. Na przyjęciu w salonach „Hotelu Centralnego“, wydanem przez sferę przemysłową, handlową i rolniczą, dłuższe przemówienie, przyjęte rzęście mi oklaskami, wygłosił gen. Górecki, następującej treści:

Pomorze, a w szczególności Kaszuby i Gdynia są płucami Polski, kótre mi od dycha cały organizm kraju. Dlatego też cała Polska oraz czynniki miarodajne zwracają coraz baczniejszą uwagę na ten odcinek, otaczając go specjalną opieką i zdając sobie w zupełności sprawę z tego, iż tędy prowadzi droga do potęgi mocarstwowej Polski.

Tędy bowiem przeprowadzać się będzie eksport produkcji polskiej i również tą drogą sprowadzać będziemy potrzebny nam surowiec. Gdynia od lat dwóch rozbudowuje się w tempie amerykańskim. Więcej nawet, gdyż w rozwoju rozbudowy zaczynamy tempo to prześcigać. Zachowana być musi proporcja między rozwojem tak miasta, jak i portu, co też w dużej mierze ma miejsce. Wielką przeszkodę w normalnej rozbudowie stanowi wybudują i niczem nieograniczona spekulacja gruntów, którą należy energicznie zwalczać i hamować wszelkimi stojącymi do dyspozycji środ-

kami. Ona bowiem, mimo najszczerzejszych chęci różnych czynników gotowych do budowy, utracić może podstawy ruchowi budowlanemu. Bank Gospodarstwa krajowego popierać będzie według najwyższej możności wszelkie wysiłki zdrowego ruchu budowlanego tak miejskiego, jak i prywatnego, praca bowiem włożona w Gdynię oplaci się narodowi dziesięciokrotnie. Kupiectwo i przemysł traci powoli swój charakter indywidualny i staje się powoli zagadnieniem państwowem. Ta galęz życia gospodarczego bezwzględnie liczyć może w najbliższym już czasie na wydatną pomoc finansową Banku Gospodarstwa krajowego. Warunkiem jednak i podstawą do osiągnięcia wydatnych rezultatów jest solidaryzm pracy, którym przejąc się winni tak pracodawcy, jak i pracobiorcy. W Gdyni stworzyć trzeba znośne warunki życia, niema tu miejsca na walkę klas. Wspólnym bowiem wysiłkiem stworzymy w Gdyni ośrodek, z którego przeprowadzimy naszą gospodarczą ekspansję zamorską.

Przemówienie p. gen. Góreckiego przyjęte zostało niemilknięciami oklaskami ze branych, wśród których zauważyliśmy wicewoj. pomorskiego dr. Seydlitza, dyr. Rumla, burm. Krausego, starostów pomorskich i długi szereg przedstawicieli społeczeństwa pomorskiego

## Kronika gospodarcza.

**BILANS BANKU POLSKIEGO** za pierwszą dekadę bm. w pozycji kruszce (606 milj. zł.), waluty, dewizy i należności zagraniczne (515,8 milj.) wykazuje zmniejszenie o 6,4 milj. do łącznej sumy 1.121,9 milj. Waluty i dewizy nie zaliczone do pokrycia, zmniejszyły się o 994.000 zł. (208,7 milj.). Portfel wek słowy zmniejszył się o 405.000 zł. (581 milj.). Natychmiast płatne zobowiązania (636,2 milj.) i obieg biletów bankowych (1.126,1 milj.) zmniejszyły się o 16,6 milj. do sumy 1.762,4 milj. Przyjęty do zapasów Banku stan polskich monet srebrnych i bilonu wynosi 1,4 milj. Inne pozycje bez większych zmian.

**SREDNIE SZKOŁY ROLNICZE.** Od 1 lipca państwowe średnie szkoły rolnicze przeszły z pod zarządu ministerstwa oświaty pod zarząd ministerstwa rolnictwa, a więc szkoły w Cieszynej, Czernichowie, Bojanowie. Bydgoszczy, Dębowej Łące i Żyrowicach. Nadto ministerstwo rolnictwa objęło opiekę nad szkołą w Białokrynicy, a także nad prywatnymi szkołami rolniczymi w Snopkowie, Julinie i t. d.

**BILETY KOLEJOWE W WALUCIE OBCEJ.** Ministerstwo komunikacji wyjaśniło o kólnikiem do dyrekcji kolejowych, iż kasy kolejowe mogą przyjmować wszelką walutę państw obcych. W razie przeliczania walut obowiązują następujące kursy: na ogólniej wiadomości przez zarząd kolejowy.

**DODATKOWY UKŁAD HANDLOWY POLSKO-FRANCUSKI.** Pomiędzy rżdem polskim a francuskim w dniu 8 lipca został podpisany w Warszawie specjalny dodatek do konwencji z 1924. Dodatek ten obejmuje sprawę wzajemnych zniżek na pewne towary. Ze strony francuskiej udzielono stawek taryfy minimalnej na następujące towary polskie: wosk, miód naturalny, korzeń cykorii, świeże mięso wieprzowe i baranie, cynk walcowany, pył cynkowy, stal szlachetna i in. Ze strony polskiej przyznano Francji ulgi celne dla wina o zawartości alkoholu do 15 proc. Poza tem wymieniono

noty, dotyczące rewizji dotychczasowego traktatu handlowego polsko-francuskiego, przewidzianej na jesień b. r., przy której mają być uregulowane różne zagadnienia.

## Z głądy warszaws (16).

CEDUŁA Z DNIA 16-7.

**AKCJE:** Bank Handlowy 117,00, Bank Polski 179,00—177,50—178,00, Bank Tow. Spółdz. 100,00, Bank Zachodni 54,00, Spiess 160,00, Siła i Światło 155,00, Gosławice 60,00, Cukier 61,50, Wysoka bez kup. za 27 r., Drzewo bez kup. za 27 r., Węgiel 97,00—89,00 bez kup. za 27 r., Cegielski 46,00, Lipop 55,00—55,25, Modrzejów 44,00—42,50, Ostrowieckie B I emisja 111,00, Starachowice 54,50—54,00, Zawiercie 26,50, Borkowski 15,50, Syndykat bez kup. za 27 r., Klucze 7,10.

**WALUTY I DEWIZY:** Nowy Jork 8,90 Londyn 45,55 i pół—45,54 i pół, Paryż 54,90 i pół—54,90, Wiedeń 125,64, Praga 26,42, Włochy 46,71 i pół, Szwajcaria 171,66, Holandia 558,76, Dolarówka 5 proc. 84,00—81,00—82,00, Ziemskie Kredytowe 4 i pół proc. 52,50, Poż. konwersyjna 5 proc. 67,00, Dolar prywatny 8,88

## POZNAŃSKA GIELDA ZBOŻOWA z dnia 16-7.

Żyto 40,50—42,00, Pszenica 50,00—52,00 Owies 42,75—44,75, Ospa żytnia 29,50—30,50, Ospa pszenna 24,00—25,00, Mąka żytnia 70 proc. 61,00, Mąka żytnia 65 proc. 65,00, Mąka pszenna 65 proc. 70,00—74,00, Łubin niebieski 24,00—25,00, Łubin złoty 25,00—26,00.

## 4 dalej Polski.

### 12-LETNI BOHATER.

W Starzyskach obok Tomaszowa Mazowieckiego nad rzeką Czarną bawiła się 3-letnia Gertruda Majzer, która zobaczywszy na drugim brzegu psącego się żrebaka, usiłowała przejść przez rzekę, aby zbliżyć się do niego. W pewnym momencie weszła do rzek i zaczęła tonąć. Nad brzegiem bawił się w tym smym czasie 5-cio letni Bruno Kunert i brat tonącej 6-cio letni Erwin. Obaj nie namyślając się rzucili się na ratunek i również tonąc zaczęli. Przechodzący 12-letni Jan Chałubiński rzucił się do wody i zdołał wyratować tonącą, dającą słabe oznaki życia, a następnie wyłowić ale już zwłoki Kunerta. Zwłok Majera odnaleźć nie zdołano. Zwłoki te wydobyto dopiero w kilka godzin później. Rozpacz rodziców, którzy w czasie katastrofy spożywali obiad, nie ma granic.

### WSRÓD HARCEREK.

Prezydent Rzeczypospolitej z małżonką, w towarzystwie prezesa Rady ministrów Bartla i jego małżonki, ministra oświaty Świątalskiego, oraz członków domu wojskowego, zwiędził w ub. niedzielę obóz drugiego ogólnopolskiego zlotu harcerskiego w Rybniku pod Wyszokiem. U wrót obozu witali Dostojnych Gości przedstawiciele władz harcerskich z przewodniczącym związku harcerskiego ks. Mauersbergerem. Komendantka zlotu Falkowska w serdecznych słowach witała Prezydenta Rzeczypospolitej, wielkiego protektora harcerstwa, wręczając Mu chleb i sól. Zaś najmłodsze harcerki wręczyły p. Prezydentowi, oraz pani Mościckiej bukiet kwiatów polnych.

Na polanie leśnej, w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej, członków Rządu, przedstawicieli wojskowości z dow. O. K. I. gen. Wróblewskim na czele i szeregu wybitnych osób, ks. Mauersberger odprawił uroczyste nabożeństwo. Potem p. Prezydent przyjął raport od komendantki zlotu Falkowskiej i odbył przegląd zgromadzonych żeńskich drużyn harcerskich, zarówno polskich, jak i zagranicznych. Po defiladzie nastąpiło zwiedzanie obozu i obiad, wydany przez władze zlotowe dla Prezydenta Rzeczypospolitej i dostojnych gości.

### SCHWYTANIE

#### WYRAFINOWANEGO OSZUSTA.

W całym powiecie Przemyskim prasował od dłuższego czasu wyrafinowany oszust, który występując w charakterze amerykańskiego reemi-

granta, posiadającego większą gotówkę w dolarach, traktował o kupno różnych majątków ziemskich, a przy tej sposobności wyludzał od naiwnych sprzedawców większe kwoty. Ulatniał się oczywiście potem i powtarzał proceder w innym miejscu. Został on wreszcie skutkiem zarządzonej inwigilacji przytrzymany przez posterunek policyjny w Iluszkowic. Okazało się, że jest to niejaki Mikołaj Kupiański karany już kilkakrotnie za oszustwa,

pospolite kradzieże i inne przestępstwa.

### SAMOBÓJSTWO ŻOŁNIERZA.

Onegdaj w Ostrogu, w miejscowych koszarach pozbawił się życia wystrzałem z karabinu kapral Mazur Stanisław. Denat pozostawił kartkę, żeby o jego śmierci nie zawiadamiać rodziny. Przyczyną samobójstwa była kara 10-dniowego aresztu dyscyplinarnego, którym Mazur w przeddzień został ukarany.

## Skazany przez 15 lekarzy na śmierć, w ciągu roku

### WYDAŁ WSZYSTKIE PIENIĄDZE I NIE UMARŁ!

W New Yorku żył niejaki p. Emory Titman. Nie był to miljoner, ale człowiek zamożny, liczący w swym majątku około 200.000 dolarów. Stary kawaler żył skromnie i solidarnie, myśląc się wkrótce wycofać z handlu i, jak przystało na solidnego businessmana po sześćdziesiątce, rozpocząć spokojny żywot rentjera.

Złosiławy los wypaczył jednak zupełnie bogobojny plan.

Przed półtora rokiem kiedy Titman wychodził z biura doznał nagłego ataku i nieprzytomny upadł na ziemię. Wezwany lekarz po zbadaniu pacjenta stwierdził daleko posuniętą sklerozę, a co z tem idzie, ciężki stan zdrowia Titman'a. Zmartwiony Amerykanin zwołał konsylium i kazał się dokładnie zbadać. Oddzielne trzy grupy, liczące każda po pięciu najlepszych lekarzy, badały pacjenta, poczem zgodnie orzekły, że z tak zaawansowaną sklerozą, dłużej, jak ośmiem do dziesięciu miesięcy nie żyje. Jako najdalszą datę postanowiono jeden rok, a że działo się to w styczniu 1927 roku, przeto ubiegły styczeń miał być kresem żywota poczciwego Titman'a.

Stary kawaler bolał nad swym losem, lecz po paru dniach praktyczność amerykańska wzięła górę nad grobowymi rozmyślaniami i p. Titman powiedział sobie:

Jeśli umrzeć, to na wesoło!

Całe życie pracowałem, to chociaż niech się przed śmiercią zabawię!

Sprzedził sklep, zlikwidował wszelkie interesy, a otrzymaną stąd sumę podzielił na dwanaście części, czyli około szesnastu tysięcy dolarów, wypadło n miesiąc. Za to można się dobrze zabawić nawet w New-Yorku.

Mister Titman zamieszkał w luksu-

sowym apartamencie przy osławionym Broadway'u, gdzie urządzał istne orgje zabawy i wesołości. Dzień w dzień odbywały się mniejsze lub większe libacje, na które wynajmował Titman całe zespoły music-hallowe, a sownie opłacone girls'y zachwycały widzów swymi popisami.

Oslawione festyny zrobiły go znanym w całym New-Yorku. Parę razy nawet policja interwenjowała z powodu jawnego przekroczenia prohibicji, le że to ostatni rok życia, więc litościwi poliemanii nie mieli serca zatruwać mu ostatnich chwil na tym padole. I pan Titman używał nadal rozkoszy doczesnych z istic amerykańskim humorem: jeździł do Chicago i z powrotem salonowym wagonem, lub wykupywał wszystkie bilety małych teatrzyków i zmuszał aktorów do grania przed jednym człowiekiem, przed — sobą. Tak trwało dwanaście miesięcy. Ostatnie 500 dolarów lekko poszło z kieszeni, a Titman nie umarł. Nawet przeciwnie czuł się weale nieźle. Zawołał więc wszystkich lekarzy i zażądał zwrotu 200.000 dolarów, które stracił z ich winy.

Doktorzy odmówili, wobec czego mister Emory Titman zaskarżył ich do sądu, a sam, żeby z głodu nie umrzeć, kupił „Ford'a" i został szoferem w małej miejscinie Atlantic-City. Wożąc pasażerów, czekał rozprawy sądowej, która się miała odbyć w tym miesiącu. Zainteresowanie oryginalną aferą było wielkie, a wszelkie szanse były po temu, że Titman otrzyma odszkodowanie. Do tego jednak nie doszło. Parę dni temu Titman dostał się do wieczności.

Piętnastu eskulapów zatriumfowało i odetchnęło z ulgą.

## Program radjowy

NA WTOREK 17 LIPCA.

### KATOWICE:

- 16.40 — Komunikaty Polsk. Zw. Zrzesz. G. Woj. Sl. i Wydziału Oświecenia Publicznego Woj. Sl.
- 17.00 — Odczyt z Warszawy p. t.: „Malarstwo warszawskie w okresie klasycyzmu — wygl. prof. Władysław Tatar-kiewicz.
- 17.25 — Odczyt.
- 18.00 — Transmisja koncertu popołudniowego z Warszawy.
- 19.00 — Rozmaitości.
- 19.20 — Odczyt z Poznania p. t.: „Lekka atle tyka przed Olimpiadą" wygl. por. Józef Baran.
- 19.45 — Lektura w języku francuskim
- 20.10 — Komunikat harcerski.
- 20.30 — Koncert wieczorny z udziałem prof. Wiktora Łabuńskiego fortepian.
- 22.00 — Sygnal czasu oraz komunikaty: lotniczo-meteor. i P. A. I.
- 22.30 — Transmisja muzyki tanecznej.

## Kacik humorystyczny.

### OSTATNIA WOLA.

Jim i Joe zawarli znajomość w Kalifornji i wędrowali razem. Znali się jednak bardzo mało. Nagle Joe złapał się za kieszeń t. zw. rewolwerową, szukając czegoś. Ruch ten wydał się Jimowi wysoce podejrzanym. Wyciągnął rewolwer i zastrzeił Joe na miejscu.

Potem przyszło mu na myśl, że wartoby jednak się przekonać, co rzeczywiście zamierzał uczynić Joe.

Przeszukał kieszenie w ubraniu trupa i odkrył w tylnej kieszeni spodni biednego boya flaszkę whisky.

— Idjota ze mnie! Zabilem tego gentlemana, który miał oczywisty zamiar ofiarować mi tyk whisky!

Pokreślił wasa i rzekł:  
— Ostatnia wola nieboszczyka będzie uszanowana!

Jim wypił całą flaszkę whisky

### I TAK TEŻ DOBRZE.

Pewna rodzina Amerykanów, bawiących na wilegaturze w Paryżu, oczekiwała narodzin potomka. Spodziewano się syna — przyszła na świat córka. Przyjaciel Amerykanów, paryżanin W., uważał za właściwe złożyć ojcu wyrazy ubolewania.

— No, odpowiada Amerykanin, to nawet lepiej, że narodziła się córka, albowiem chłopiec, urodzony we Francji, nie mógłby już zostać nigdy prezydentem Stanów Zjednoczonych.

### ZAKŁADY DRUKARSKIE

## TOW. „KURJER ZACHODNI" S. A.

Sosnowiec, Dąbnińska 1. Telef. 73

Wykonują wszelkie zlecenia w zakres drukarstwa wchodzące

### BOOTH TARKINGTON.

Przeładk w broniony.

## Egoistka.

(CLAIRE AMBLER).

Przeładk autoryzowany Janiny Sujkowskiej.

45)

Dzięki temu urządzeniu, w czasie ich ostatniej nocy w Raonie, pani Ambler nie tylko nie była w stanie wczuć, w razie potrzeby „stłumionym szepcie" córce, ale również usłyszeć bardzo ciche odgłosy, dochodzące z pokoju tej ostatniej. To też obudzwszy się nagle nad ranem, usłyszała rzeczywiście takie odgłosy. Słuchała przez chwilę, poczem zapytała:

— Claire, nie śpisz?

— Nie.

— Placzesz?

— Nie.

— Miałam wrażenie, że płaczesz.

— Nie płaczę — odparła uporozywie dziewczyna.

— Nie sądzę, żeby było czego — rzekła pani Ambler. Powinnas się cieszyć, że opuścimy wreszcie to straszne miejsce, gdzie ludzie popełniają takie okropne rzeczy jak to, co ci okrutnicy zrobili młodemu Lianie. I nie masz też co nad nim płakać, bo z pewnością wyjdzie z tego zdrów i cały.

— Powiedziałam mamusi, że nie płaczę.

— Jesteś głupinka. Wiem, że uwielbiasz Paryż.

— Ja nie płaczę.

— Dobrze — rzekła pani Ambler. — Od jak dawna nie śpisz i w ten sposób...

— O co mamusi idzie?

— Wiesz doskonale, o co mi idzie. Na Boga, przestańże wreszcie płakać i staraj się usnąć!

W głosie Claire zabrzmiała kapryśna nuta.

— Proszę, niech mi mamusia da spokój!

Pani Ambler westchnęła i zastosowała się do życzenia córki. Z rana niktby się nigdy nie domyślił, jak rozpaczliwie dziewczyna przepłakała większą część nocy. Przedewszystkiem zaś nikomuby nie

przyszło na myśl coś podobnego w południe, kiedy panna Orbison przyszła po Claire i zaprowadziła ją do celi inwalidy, by się z nim pożegnała.

Siedział właśnie przy otwartym oknie, przysłuchując się z roztargnieniem swemu przyjacielowi, Renniemu. Na dworze w ogrodzie, powietrze przesycone było promienną jasnością wiosennego słońca. Nic wszakże nie mogło dorównać promiennemu blaskowi oczu młodej Amerykanki, kiedy wszedłszy, powitała wesoło obu dżentelmenów. Wyglądała czarująco w swym efektownym paryskim, podróżnym kostjumie z niebieskiego jedwabiu, tak samo wyszukanie krótkim i wąskim, jak wszelkie jej stroje. Na małych stopach polyskiwały eleganckie, czarne pantofelki, nad którymi widniały długie, kształtne nóżki w jedwabnych pończochach; co do tych ostatnich można było mieć wątpliwości czy są, rzeczywiście pończochami. Z pod niebieskiego, jedwabnego toczka, za krywającego uszy, wymykały się dwa małe lśniące loczki blond włosów, a u paska różowił się pęk małych, świeżych różyczek.

Najprzód przemówiła do Renniego.

— Jak to miłutko z pana strony, że mi pan to przysłał. Dotknęła ręką bukietu i usiadła między dwoma panami. — Najpiękniejszy kawaleczek Raony, jaki wogóle można z sobą zabrać! Zachowam te kwiaty, panie Rennie i jeżeli pan kiedy przyjedzie do New Yorku, pokażę ja panu, jako wspomnienie po tym cudownym pańskim ogrodzie.

— Mój Boże! — rzekł Orbison. — Oto jeszcze jedna przewaga jaką posiadanie willi daje człowiekowi nad tymi, którzy rezydują w hotelu. Przy willi może być ogród. Na nieszczęście niema w Raonie kwiatów.

— Panie Orbison! — zaśmiała się Claire. — Będę o panu pamiętała nawet bez pożegnalnego bukietu!

— Msm nadzieję.

— Wie pan dosko-na-le, że będę — odpowiadała wesoło. — Byłam na tyle beczelna, że okazałam panu, jakie piorunujące wrażenie zrobił pan na mnie od pierwszego wejścia. Doprawdy prześladowałam pana w zupełnie niekobiecy sposób i obawiam się, że

popilabym to w dalszym ciągu, gdybyśmy się tu dłużej zostali. Szczyściem dla pana, mamusia już od szeregu tygodni umiera z tęsknoty za Paryżem i weze raj wieczorem tak się wreszcie zbuntowała, że nie stało mi więcej siły do oporu i ustąpiłam! Całe szczęście dla pana, że się pozwoliłam ugiać.

— Nic — odrzekł. — Nie uważam, żeby to miało być dla mnie szczęściem, panno Ambler.

— Co? I to jeszcze po tej scenie, jaką urządziłam wczoraj popołudniu, dlatego, że mnie zgamiał za to, co rzeczywiście zasługiwało na nagane? Nie uważa pan, że szczęśliwie się złożyło z naszym wyjazdem, nawet po tym incydencie

— Nie — odparł zwolna. — Nawet po — czemkolwiek bądź!

Przez chwilę popatrzyła nań wstrząśnięta, poczem rozeźmiała się swobodnie.

— W takim razie całe szczęście dla mnie, że odjażdżam, panie Orbison.

— Dlaczego

— No, bo widzi pan — odpowiedziała wesoło w stylu małej piękności, kokietującej swego dziadka — gdybym tu została dłużej, mogłabym się w panu na serio zadurzyć! Niech pan tylko pomyśli, jakie to już u mnie przybrało rozmiary!

— Już?

— „Już"! Mój Boże! Czyż panu wczoraj nie wyznałam, że wtedy, w greckim teatrze, śpiewałam Pastorała tylko dla pana? Dla pana! Tylko dla pana! Jeżeli mi pan nie wierzy, może pan zapytać mamusi. Powiedziałam jej o tem zaraz po powrocie do hotelu. I to jest szczerą prawdą, panie Orbison. Powiedziałam tak: „Był tam ten sympatyczny pan Orbison, ale nie zadał sobie trudu, żeby się z nami spotkać; myślę, że możeby to zrobił, gdyby wiedział, że śpiewałam Pastorała w tym właśnie celu! Chciałam go do nas zwabić!" — W śmiechu jej zadźwięczało dziecinne robawienie. — Ale mi się nie udało. Po wszystkich trudach i zachodach! — Gdybym była nie podsłuchiwała, jak pan rozmawiał ze swoją siostrą, nawetbym nie wiedziała, że się to panu podobało!

(C. d. n.)

**NAJPRZEDNIEJSZE MYDŁO PACHNĄCE**



**JEST NIEDOSZCIGNIONE!**

3947

**KINO „ZAGŁĘBIE“**  
dawne  
**Kino-Teatr „Udziałowy“**

Dziś ostatni dzień.

Na żądanie publiczności.

Dziś ostatni dzień.

**„SZALONA LOLA“**

Nad program!

„POLICJA REGULUJE KUCH“.

Nad program!

Następny program!  
**„Jedna kobieta i oni dwaj“.**

**OGŁOSZENIE.**

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Sosnowcu zapisano następujące firmy w czasie od dnia 16-IV do dnia 30-V 1928 roku:

W dniu 3 kwietnia 1928 roku:

- A. 4654. „Horszlik, Dafner“ handel papieru i materiałów piśmiennych w Będzinie, Zawale 2. Firma istnieje od r. 1918. Właściciel Horszlik Dafner, zam. tamże.
- A. 4655. „Estera Fisz“ handel obuwiem i galanterją ludową w Sosnowcu, Modrzejowska 29. Firma istnieje od r. 1921. Właściciel Estera Fisz, zam. tamże.
- A. 4656. „Fajgla Henig“ handel papierem i tekturą w Będzinie, Kościuszki, boczna Cukierniana. Firma istnieje od roku 1922. Właściciel Fajgla Henig, zam. w Będzinie, Kollataja 52.
- A. 4657. „Zawiercka Fabryka Świec „Luna“ Icek Windman“ w Zawierciu, ul. Towarowa 22-24. Firma istnieje od roku 1927. Właściciel Icek Windman, zam. tamże. Udzielono samodzielną prokurę Jakóbowi Windmanowi.
- A. 4658. „Mordka Majtliś“ sprzedaż żelaza i naczyń kuchennych w Sosnowcu, Nowopogońska 16. Firma istnieje od r. 1923. Właściciel Mordka Majtliś, zam. tamże.
- A. 4659. „Salomon Kalisz“ skup celem odsprzedaży artykułów spożywczych, masła roślinnego i konserw w Sosnowcu, Modrzejowska 11. Firma istnieje od r. 1924. Właściciel Salomon Kalisz, zam. tamże.
- 4660 A. „Szłama Zylberberg“ sprzedaż artykułów spożywczych i towarów bławatnych w Sosnowcu, Raclawicka 6. Firma istnieje od r. 1916. Właściciel Szłama Zylberberg, zam. tamże.
- 4661 A. „Jankiel Fiszliński“ drobny handel koszyków i naczyń kuchennych w Sosnowcu, Modrzejowska 27. Firma istnieje od r. 1924. Właściciel Jankiel Fiszliński, zam. w Sosnowcu, Kollataja Nr. 6.
- 4662 A. „Josek Fiszliński“ drobny handel artykułami spożywczymi w Sosnowcu, Piłsudskiego Nr. 50. Firma istnieje od roku 1926. Właściciel Josek Fiszliński, zam. tamże.
- 4665 A. „Wolf Skóra“ drobny handel łokciówką bawełnianą i półwełnianą w Sosnowcu, Nowopogońska Nr. 27. Firma istnieje od r. 1922. Właściciel Wolf Skóra, zam. tamże.
- 4664 A. „Chil Rajngewerc“ sklep spożywczy w Sosnowcu, Narutowicza 20. Firma istnieje od r. 1912. Właściciel Chil Rajngewerc, zam. tamże.
- 4665 A. „Icek Klajner“ rozlewnia esencji octowej w Sosnowcu, ul. Głowackiego 5. Firma istnieje od r. 1924. Właściciel Icek Klajner, zam. tamże.
- A. 4666. „Helena Bajtner zamężna Prywes“ sklep tytoniowy i handel artykułami piśmiennymi w Sosnowcu, 3 Maja 19. Firma istnieje od r. 1916. Właściciel Helena Bajtner, zamężna Prywes, zam. w Sosnowcu, Krzywa 5.
- A. 4667. „Teofil Opara“ handel artykułami spożywczymi w Sosnowcu, Florjańska 24. Firma istnieje od r. 1927. Właściciel Teofil Opara, zam. tamże.
- A. 4668. „Chil Siwek“ sprzedaż bielizny i ubrań ludowych w Myszkowie, ul. 1 Maja. Firma istnieje od rk 1928. Właściciel Chil Siwek, zam. tamże.
- A. 4669. „Icek Edelist“ sklep spożywczy w Sosnowcu, Piłsudskiego 124. Firma istnieje od r. 1928. Właściciel Icek Edelist, zamieszkały tamże.
- 4670. „Hersz Mangiel“ handel skórą i przyborami szewskimi w Sosnowcu, Czeladzka 2. Firma istnieje od roku 1928. Właściciel Hersz Mangiel, zam. tamże.

- A. 4671. „Mendel Herszberg“ handel jarzynami i koszykami w Sosnowcu, Modrzejowska Nr. 40. Firma istnieje od roku 1898. Właściciel Mendel Herszberg, zam. tamże.
- A. 4672. „Mordka Pergericht“ sklep spożywczy i sprzedaż łokciówki w Dańdówce, Szosowa 18, gm. Niwka. Firma istnieje od r. 1904. Właściciel Mordka Pergerycht, zam. tamże.
- A. 4673. „Abram Klepfisz“ skup beczek celem odsprzedaży w Sosnowcu, Graniczna. Firma istnieje od r. 1927. Właściciel Abram Klepfisz, zam. w Sosnowcu, 3-go Maja 7.
- A. 4674. „Jankiel Borowiecki“ sklep spożywczy w Sosnowcu, Będzińska 15. Firma istnieje od r. 1912. Właściciel Jankiel Borowiecki, zam. tamże.

C. d. n.

**WYCIENCZENIE-BLEDNICE**  
LECY  
**HEMOGEN**  
przetwór żelaza

MAGISTRA KLAWE  
ORYGINALNY TYLKO Z FIRMA  
**KLAWE**

**HEMOROJDY!**

Usypki nemoroidalne (Gaseckiego i Kogutkiem) usuwają ból, swędzenie, pieczenie, krwawienie zmniejszają guzy (zylaki).  
sprzedają większe aptek 5901

**NAJUPORCZYWSZY BÓL GŁOWY**  
USUWAJA  
ORYGINALNE PRZESZKI  
Z KOGUTKIEM.

Ostrzeżenie! Przy kupnie należy akcentować i wyraźnie żądać tylko ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM“ Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu i wystrzegając się naśladowców, uporzycywie polecanych w podobnym do naszego opakowaniu

**Crem „Lactolin“**  
nagrodzony złotym medalem na wystawie w Paryżu

Kto crem „Lactolin“ używa Ten bezwzględnie piegów Płam i wszelkich defektów Cery się wyzbywa. 4011

**Żądać wszędzie.**

**Drobne ogłoszenia.**

**Posady i prace.**

Akwizytor ze znajomością języka polskiego i niemieckiego potrzebuje do większego biura technico-handlowego. 1029

Potrzebna freblanka do dzieci ewentualnie panna bardzo dobrze polecona. Olkusa, Dobrzecka. 1028-3

Potrzebny pracownik fryzjerski zaraz na proc. lub pensje. Będzin Awicziński. 1034

**Kupno i sprzedaż.**

Platforma nowa do sprzedania. Dąbrowa Górnicza Łukaslińskiego 12 4003

Ciepłe kąpiele. Oferty Katowice, Rynek 12 Restauracja Teatrna 3996-8

Wannę kąpielową i nasadówki poleca zakład blacharski. Sosnowiec, Sienkiewicza 1 a 4023-5

Motocykl. Francuski Gnome et Rhône 5 koni w dobrym stanie światła elektryczne saraś do sprzedania Sosnowiec, Modrzejowska 39 tel. 120 Ma. urkiewicz. 3307-2

**Różne.**

Bezinteresownie! Czytelnikom „Kurjera Zachodniego” „Iskry”. Napisać imię, nazwisko, miesiąc urodzenia otrzymasz darmo broszurę, określenie charakteru, zdolności, przeszacowanie. Poinasz kim jesteś kim być możesz. Adresuj: Warszawa Redakcja „Wiedza Tajemna” Skrytka pocztowa 571. Załączyć niniejsze ogłoszenie znaczek pocztowy na przesyłkę. 2632-11

Agenci, dem krajezy dobry interes Na odpowiesz karkka z odp. wlecia. wo fit p. Siewiers, Szkola. 1030

Ważne dla posiadaczy samochodów wykonywa wachlarze różnych systemów skuteczną naprawę tyłek i chłodnic Sosnowiec, Sienkiewicza 1 a 4017

**Lokale.**

Jest do wynajęcia pokój przy rodzinie dla 1-2 panów. Sosnowiec, Piłsudskiego 16 m. 9 1032

**Zgubione dokumenty.**

Nowak Józef zgubił kartę zwolnienia wydaną przez PKU. Lwów. 4003

Putalak Jolita zgubiła książeczkę kasy chorych. 1031

KOD Derek Najer-Murzejew zgubił dowód osobisty i kartę zwolnienia wydaną przez PKU. Sosnowiec 1026-2

Nagórski Tadeusz zgubił legitymację wydaną przez Państ. Fundusz Besrobocia Nr. 3083. 4014

**CENY PRENUMERATY:**  
Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową  
**3 Zł. 50 gr.**  
Prenumerata zagraniczna miesięcznie 7 Zł.  
Cena egzemplarza 20 groszy.

**CENY OGŁOSZEŃ:**  
Przed tekstem (Pierwsza strona) ze wiersz mm 1-tamowy układ 4-szpaltowy 60 gr.  
W tekście . . . . . 45 .  
W tekście w kronice . . . . . 60 .  
Ze tekstem . . . . . 5 . 25 .  
Nekrolog do 200 wierszy 50% taniej.  
Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 25 gr. za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 zł.

Matrymonialne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia ozdobne i gustym drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. droższe.  
W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.  
Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25% droższe.  
Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń, administracja nie odpowiada.  
Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

**Sosnowiec:** REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. ADMINISTRACJA: Dęblińska Nr. 1. Telef. Nr. 73.